

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Organizace zřizované územními samosprávnými celky a kontrola jejich hospodaření

Organizations Established by Municipalities and a Supervision of their Economy

Student:

Ludmila Struhařová

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2010

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 23.4.2010

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala mé konzultantce odborné praxe a zároveň oponentce paní Ing. Miroslavě Studénkové za vstřícnost a poskytnuté informace a dále pak mé vedoucí diplomové práce paní Ing. Šárce Kryškové, Ph.D. za odbornou pomoc při psaní této práce. Bez jejich odborné účasti by tato práce vůbec nemohla vzniknout.

Obsah

1 Úvod	1
2 Organizace zřizované územními samosprávnými celky	2
2.1 Obec jako územní samosprávný celek	2
2.1.1 Samostatná působnost obce	3
2.1.2 Přenesená působnost obce	4
2.2 Město Slavičín	4
2.2.1 Charakteristika města Slavičín	5
2.2.2 Právní předpisy města Slavičín	5
2.2.3 Orgány města Slavičín	6
2.2.3.1 Zastupitelstvo města Slavičín	6
2.2.3.2 Rada města Slavičín	8
2.2.3.3 Městský úřad Slavičín	9
2.3 Organizace zřizované územními samosprávnými celky	9
2.3.1 Organizační složky	10
2.3.2 Příspěvkové organizace	11
2.3.2.1 Hospodaření příspěvkových organizací	12
2.3.3 Obecně prospěšné společnosti	14
2.3.4 Obchodní společnosti	16
2.3.4.1 Akciová společnost	16
2.3.4.2 Společnost s ručením omezeným	17
2.3.5 Družstvo	18
2.3.6 Dobrovolný svazek obcí	18
2.4 Organizace zřizované městem Slavičín	19
2.4.1 Organizační složky města Slavičín	19
2.4.2 Příspěvkové organizace města Slavičín	19
2.4.3 Společnosti s majetkovou účastí města Slavičín	20
2.4.3.1 Akciová společnost města Slavičín	21
2.4.3.2 Společnosti s ručením omezeným města Slavičín	21
2.4.3.3 Družstvo města Slavičín	22
2.4.5 Členství města Slavičín v jiných právnických osobách	22
3 Vztahy mezi zřizovatelem a zřízenými organizacemi	24
3.1 Hospodaření obce	24
3.2 Příjmy a výdaje rozpočtu obce	25
3.2.1 Příjmy obce	25
3.2.2 Výdaje obce	26
3.3 Rozpočtové vztahy k mikroregionům	27
3.4 Rozpočtové vztahy organizací zřizovaných územními samosprávnými celky	28
3.4.1 Rozpočtové a účetní vztahy obchodních společností	28
3.4.1.1 Rozpočtové vztahy obchodních společností k rozpočtu města Slavičín	29
3.4.1.2 Účetní vztahy města Slavičín k obchodní společnosti SMS, s. r. o.	32
3.4.2 Rozpočtové a účetní vztahy organizačních složek územního samosprávného celku	33
3.4.2.1 Rozpočtové vztahy organizačních složek ÚSC k rozpočtu města Slavičín	34
3.4.2.2 Účetní vztahy města Slavičín k organizační složce – MKK	36
3.5 Rozpočtové a účetní vztahy příspěvkových organizací	37

3.5.1 Rozpočtové vztahy příspěvkových organizací k rozpočtu města Slavičín	39
3.5.2 Účetní vztahy města Slavičín k příspěvkovým organizacím	44
4 Kontrola hospodaření	45
4.1 Přezkoumání hospodaření města Slavičín	45
4.2 Finanční kontrola	46
4.2.1 Finanční kontrola města Slavičín	47
4.3 Kontrola hospodaření organizací zřizovaných ÚSC	49
4.3.1 Kontrola hospodaření obchodních společností	49
4.3.2 Kontrola hospodaření organizačních složek	50
4.4 Finanční kontrola v příspěvkových organizacích	51
4.4.1 Vnitřní kontrolní systém	52
4.4.2 Veřejnosprávní kontrola	53
4.5 Doporučení ke zlepšení provádění finanční kontroly	54
4.5.1 Nedostatky vyplývající z kontrolního zjištění	55
4.5.2 Opatření vyplývající z nedostatků kontrolního zjištění	55
5 Závěr	57
Seznam použité literatury	58
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Neziskový sektor se v České republice pomalu vyvíjel. Každá právní forma, která je obsažena v soudobém neziskovém sektoru, se nejprve konstruovala postupně od jednodušších forem k těm propracovanějším. I přes rozdílný vznik mají všechny organizace v nevýdělečném odvětví stejný charakter. Jejich hlavním cílem není dosažení zisku, ale dosažení poslání mající znak obecně prospěšné činnosti.

Obec jako základní stavební kámen veřejné správy a samosprávy patří do neziskového sektoru veřejnoprávního rozpočtového typu. V současné době je v ČR přes šest tisíc samosprávných obcí a každoročně územními rozpočty proudí stovky miliard korun. Když se podíváme na stav veřejných financí, jejich vývoj teď není zrovna optimistický.

Tématem diplomové práce jsou „Organizace zřizované územními samosprávnými celky a kontrola jejich hospodaření“. K výběru tématu jsem dospěla na základě mé náklonnosti k rodnému městu Slavičín, kterou jsem skloubila se studovaným oborem.

Mým cílem práce je zjistit, jaké organizace město Slavičín zřizuje a zakládá, jejich analýza vzájemných finančních vztahů a jejich kontrola hospodaření. Pokud vyvstanou jistá nedopatření v kontrolovaných organizacích, pak mým dílčím cílem bude navrhnutí takových opatření, která by vedla ke zlepšení provádění kontroly.

Diplomová práce je rozdělena do tří kapitol, teoretickou a dvě praktické. První kapitola je zaměřena na obec jako součást neziskového veřejnoprávního systému, na město Slavičín a jeho orgány, dále na všechny organizace zřizované a zakládané obcí v teoretickém hledisku a neposledně také na konkrétní organizace založené městem Slavičín. Druhá praktická kapitola pojednává v obecném charakteru o hospodaření města Slavičín, dále o rozpočtových a účetních vztazích organizací zřizovaných územním samosprávným celkem. V poslední kapitole se nejprve zabývám finanční kontrolou města Slavičín, a pak kontrolou hospodaření organizací zřizovaných územním samosprávným celkem.

Při vypracování této práce bude použita odborná literatura, platná česká legislativa dotýkající se této problematiky, dále budu vycházet z poznatků získaných během několika setkání s mou vedoucí odborné praxe, informací získaných z konzultací s vedoucí mé diplomové práce a dalších zdrojů, které mi budou dány k dispozici z Ekonomického odboru města Slavičín.

2 Organizace zřizované územními samosprávnými celky

Organizace zřizované územními samosprávnými celky se řadí do skupiny neziskové či nevýdělečné organizace, jejichž základním charakteristickým rysem není dosažení zisku, jakož tomu je obvyklé v podnikatelském sektoru. Obecně prospěšná činnost je prioritním předpokladem vzniku neziskových organizací. Posláním nevýdělečných organizací by mělo odpovídat jejich předmětu činnosti. Také další odlišností od podnikatelských subjektů je stanovení hlavní a hospodářské činnosti. Existuje několik vymezených forem členění nevýdělečných organizací, a to na následující členění¹:

1. Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné (např. sem můžeme zařadit občanská a zájmová sdružení, profesní komory).
2. Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné (např. obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany, církve a náboženské společnosti).
3. Ostatní neziskové veřejnoprávní organizace (např. státní fondy, veřejné vysoké školy).
4. Neziskové veřejnoprávní organizace rozpočtového a příspěvkového typu (např. rozpočtové a příspěvkové organizace, obce).
5. Neziskové organizace typu obchodních společností (jde o výjimečné případy neziskových organizací).

2.1 Obec jako územní samosprávný celek

Obce spolu s kraji a hlavním městem Praha tvoří územní samosprávné celky. Obce jsou definovány zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obcích). Finanční hospodaření obcí, rozpočtový proces a organizace územních samosprávných celků nalezneme v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

¹ URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. Účetnictví nevýdělečných organizací A. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2008. 10 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Obce jsou základním územním samosprávným společenstvím občanů a jsou také právníckými osobami, které mohou hospodařit s vlastním majetkem. Obce také mohou v rámci spolupráce vytvářet dobrovolné svazky obcí podle § 49 zákona o obcích².

Obec je spravována zastupitelstvem obce, které je jedním ze čtyř orgánů obce. Rada obce, starosta a obecní úřad jsou jejími dalšími orgány. Ve městech plní funkci zastupitelstvo obce zastupitelstvo města a ostatní orgány města jsou stejné jako u obcí s rozdílem v názvu orgánů (kromě starosty): rada města a městský úřad. Obec může zřídit jako organizační složku obce obecní policii, kterou upravuje zvláštní zákon.

2.1.1 Samostatná působnost obce

Samostatná působnost obce je úkolem, který patří do samosprávy obce v rozsahu stanovené zákonem, a také v souladu s potřebami obce. Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky ukládat v samostatné působnosti tyto povinnosti:

- ve věcech stanovených zvláštním zákonem,
- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Dozor nad výkonem samostatné působnosti obce vykonává Ministerstvo vnitra ČR. Pokud obecně závazná vyhláška obce odporuje zákonu, vyzve Ministerstvo vnitra obec ke zjednání nápravy. Další postupy, pokud obecně závazná vyhláška není v souladu s právními předpisy na základě zákona, jsou uvedeny v § 124 a 125 zákona o obcích.

Písemnosti vyhotovené orgánem obce a týkající se samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova "*obec*", popřípadě "*město*" a názvem obce nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil³.

² Dále viz kapitola 2.3.5 Dobrovolný svazek obcí.

³ § 111 odst. 1 zákona o obcích.

2.1.2 Přenesená působnost obce

Druhým právem obce je přenesená působnost obce. Podle § 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích jsou všechny výše zmíněné orgány obce povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti. Nařízení obce je právní předpis, který patří do povinností přenesené působnosti obce a je vydáván orgánem rady obce.

Oba právní předpisy obce (obecně závazná vyhláška a nařízení obce) se musí vyhlásit na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Datum účinnosti nastává dnem, kdy patnáctý den následuje po dni jeho vyhlášení (pokud ovšem v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti).

Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce vykonávají krajské úřady, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Krajské úřady provádějí dozor tak, aby nastal soulad s opatřeními orgánů obce se zákony a jinými právními předpisy, a také soulad s usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu.

Na rozdíl od písemností, které se týkají samostatné působnosti obce, se písemnosti vztahující se k přenesené působnosti (kromě nařízení obce), označují v záhlaví "*Obecní úřad*", popř. "*Městský úřad*" s uvedením názvu obce nebo města.

2.2 Město Slavičín

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je považována za město. Jelikož Slavičín má 6 922⁴ obyvatel spolu s dalšími třemi místními částmi, a to konkrétně Nevšovou (připojena ke Slavičínu v roce 1980), Hrádkem na Vlárské dráze (místní částí Slavičína od roku 1960) a Divnicemi (od roku 1964), můžeme Slavičín nazývat městem. Slavičín byl již v roce 1964 povýšen na město.

Město Slavičín leží v předhůří Chráněné krajinné oblasti Bílých Karpat, na rozhraní Moravy a Slovenska, v mikroregionu Jižní Valašsko⁵. První historická zmínka o Slavičíně pochází z roku 1141. Název města Slavičín vznikl podle pověsti na oslavu „slavného činu“, který uskutečnil svatý Vojtěch.

⁴ Stav k 1.1.2008.

⁵ Mapa města Slavičína viz příloha 1.

2.2.1 Charakteristika města Slavičín⁶

Město Slavičín vzniklo jako územní samosprávný celek v souladu s ustanovením § 1 a § 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, v platném znění ke dni 23.11.1990. Dle ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je město základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území města.

Město je veřejnoprávní korporací a právnickou osobou, která má vlastní majetek, hospodaří podle vlastnoručně stanoveného rozpočtu a za pracovně právní záležitosti nese odpovědnost plně svým jménem.

Posláním města je zajištění veřejné správy na svém území. Město spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem, který stanoví zákon. Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánům města, vykonávají tyto orgány jako svou přenesenou působnost.

Město je samostatně spravováno zastupitelstvem. Městský úřad Slavičín vykonává státní správu pro obce Slavičín, Bohuslavice nad Vlárí, Lipová, Petrůvka, Rudimov a Šanov.

2.2.2 Právní předpisy města Slavičín⁷

Obecně závazné vyhlášky a nařízení tvoří výsledek normotvorné pravomoci, k níž je obec primárně zmocněna Ústavou a tato pravomoc je pak blíže vymezena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Územní působnost těchto právních předpisů se vztahuje pouze na administrativní teritorium města, tzn., že zavazuje všechny občany nacházející se na území města bez ohledu na jejich trvalé bydliště.

Obecně závazná vyhláška je právní předpis vydávaný městem k plnění úkolů města a k zabezpečování místních záležitostí v samostatné působnosti. Samotné vydávání obecně závazných vyhlášek patří do pravomoci zastupitelstva.

Nařízení obce pak představují právní předpis vydávaný městem na základě zmocnění v konkrétním zákoně ve věcech patřících do přenesené působnosti. Oprávnění k vydávání nařízení je zákonem o obcích svěřeno radě, není-li však zřízena, vydává nařízení zastupitelstvo města.

⁶ Dostupný z WWW: < <http://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestsky-urad-slavicin/povinne-informace/povinne-informace.html> >

⁷ Dostupný z WWW: < <http://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/dokumenty/pravni-predpisy-mesta.html> >

Další dokumenty, které jsou pod hlavičkou města a patří mezi interní písemnosti jsou směrnice a metodické pokyny. Jednací řády zastupitelstva, rady, komisí a výborů a statuty fondů se také řadí k právním předpisům města Slavičín.

2.2.3 Orgány města Slavičín

Město je základní jednotkou veřejné správy a samosprávy. Orgánem města je zastupitelstvo města a rada města. V čele městského úřadu a zároveň reprezentační funkci města Slavičín plní **starosta** Ing. Jaroslav Končický. Orgánem města je také i městská policie, kterou zřizuje a zrušuje zastupitelstvo města Slavičín obecně závaznou vyhláškou.

Město v rámci své samostatné působnosti spravuje samo záležitosti, které jsou v jeho zájmu a v zájmu jeho občanů, pokud je nespravuje kraj. Městský úřad zároveň v rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vyplývající ze zákona, přičemž některá města mají určité působnosti přenesené nejen pro vlastní území, ale i pro území širšího správního obvodu⁸.

2.2.3.1 Zastupitelstvo města Slavičín

Město je samostatně spravováno zastupitelstvem. Zastupitelstvo města rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstvo města je nejvyšším orgánem města v oblasti její samostatné působnosti. Vzniká ve volbách a podle § 92 zákona o obcích se zastupitelstvo schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání svolává starosta v termínech podle pracovního plánu zasedání, který také organizuje přípravu a průběh zasedání podle programu zasedání a ve spolupráci s místostarostou konzultuje se zpracovateli a předkladateli návrhy písemných materiálů k projednání na zasedání. Všichni členové zastupitelstva, tj. 21 členů, jsou povinni se účastnit každého svolaného zasedání. Jejich účast se stvrzuje jejich podpisem na listině přítomných. Pokud není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, tj. minimálně 11 členů, ukončí se zasedání a starosta do 15 dnů svolá náhradní zasedání. Jednotliví členové zastupitelstva mají právo vznášet dotazy na radu, na další orgány města, výbory zastupitelstva, ředitele příspěvkových organizací města, vedoucí organizačních složek města, zástupce města v orgánech právnických osob. Na dotazy se odpovídá ihned na zasedání ústně, v případech, která vyžadují hlubší prošetření se zodpoví písemně do 30 dnů. Zastupitelstvo

⁸ Dostupný z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec> >

hlasuje ve většině případů veřejně a za ukončené zasedání se považuje, pokud byl vyčerpán schválený program zasedání. Z každého zasedání se sepisuje zápis do 7 dní ode dne konání zasedání, který musí být schválen zastupitelstvem a za jeho vyhotovení v písemné i elektronické podobě odpovídá organizační odbor.

Podle zákona o obcích zastupitelstvo může zřídit své iniciativní a kontrolní výbory, popř. další pracovní skupiny (expertní skupiny), které vznikají pro přípravu odborných stanovisek. Počet členů těchto výborů je vždy lichý a předsedou je vždy člen zastupitelstva (kromě osadního výboru). Povinně se musí zřizovat finanční a kontrolní výbor, a ty jsou minimálně tříčlenné. Výbory plní funkce, které jim ukládá zastupitelstvo.

Osadní výbor Divnice, Osadní výbor Nevšová a Osadní výbor Hrádek na Vlárské dráze jsou orgány zastupitelstva města Slavičín zřizované zastupitelstvem v části města. Členové tohoto výboru musí být občané města Slavičín, kteří mají trvalý pobyt v části města, pro kterou je osadní výbor zřízen. Předseda osadního výboru je volen zastupitelstvem města z řad členů osadního výboru. Jejich hlavním úkolem je hájit zájmy a rozvoj části města v rámci celého města.

Pro zmínku připomenou jen nejdůležitější pravomoci zastupitelstva. Zejména se jedná o výčet následujících z § 84 zákona o obcích:

- schvaluje program rozvoje města a také schvaluje rozpočet města a závěrečný účet města,
- zřizuje trvalé a dočasné peněžní fondy města, dále pak zřizuje a ruší příspěvkové organizace a organizační složky města, schvaluje jejich zřizovací listiny,
- rozhoduje o založení nebo rušení právnických osob, schvaluje jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy a stanovy a rozhoduje o účasti v již založených právnických osobách,
- deleguje zástupce města na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má město majetkovou účast,
- navrhuje zástupce města do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má město majetkovou účast a navrhuje jejich odvolání,
- vydává obecně závazné vyhlášky obce,
- volí z řad členů zastupitelstva města starostu, místostarostu a další členy rady města (radní) a odvolává je z funkce, stanovuje počet členů rady města, jakož i počet

dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizuje a ruší výbory, volí jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,

- rozhoduje o spolupráci města s jinými obcemi/městy a o formě této spolupráce,
- rozhoduje o zřízení a názvech částí města, o názvech ulic a dalších veřejných prostranstvích.

2.2.3.2 Rada města Slavičín

Rada města je výkonným orgánem města Slavičín v oblasti samostatné působnosti a za její výkon odpovídá Zastupitelstvu města Slavičín. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě rozhodovat jen v zákonem stanovených případech (např. vydávání nařízení města).

Rada města si sestaví jednacím řádem rady, který upravuje přípravu, svolání a průběh rady, vyhotovení zápisu z jednání rady a další podrobnosti týkající se jednání rady. K bodu, kdy rada rozhoduje v působnosti valné hromady obchodní společnosti, kde je město Slavičín jediným společníkem, jsou také přizváni jednatelé a členové dozorčí rady příslušné obchodní společnosti.

Rada vykonává svou zákonnou působnost na schůzích rady, které jsou neveřejné. Rozhodování mimo schůzi je nepřipustné. Kromě tajemníka Městského úřadu Slavičín a zapisovatele se mohou schůzi účastnit pouze členové rady (Rada města Slavičín má 7 členů) v termínech podle pracovního plánu schůze. Při projednávání určitého hlediska je ke schůzi přizván i předkladatel příslušného návrhu.

Písemný materiál, který se má na radě projednat, předává předkladatel v devíti výtiscích organizačnímu a správnímu odboru tak, aby mohly být materiály zaslány členům rady spolu s pozvánkami na schůzi rady.

Rada rozhoduje většinou prostřednictvím veřejného hlasování (je přípustné i tajné hlasování) nadpoloviční většiny všech členů rady.

Zápis z schůze schválený radou musí být pořízen z každého jednání schůze a je založen jak v písemné, tak i elektronické formě spolu s dalšími přílohami na organizačním a správním odboru. Starosta zodpovídá za vyhotovení zápisu ze schůze a také dle zákona o obcích za informování veřejnosti o činnosti města Slavičín včetně činnosti rady. Usnesení rady se písemně zveřejňuje prostřednictvím Úřední desky Městského úřadu Slavičín a elektronicky na elektronické úřední desce.

Rada může zřizovat komise jako své poradní a iniciativní orgány. Komise předkládá stanoviska a náměty radě a je ji ze své činnosti odpovědná. Rada města Slavičín zřídila 6 komisí, a to komise výstavby, školská, kulturní a sportovní, dopravy, pro občanské záležitosti a sociální a prarodinná. Počet členů komisí je včetně předsedy lichý a musí být v rozmezí 5 – 15 členů. Rada si zvolí předsedu, členy a tajemníky komisí a jednotliví členové komise si pak mohou dále zvolit ze svých řad místopředsedy. Žádné ze zřízených komisí nebyl svěřen výkon přenesené působnosti obce. Tak jak tomu je v případě zastupitelstva či rady, i v tomto případě se sestavuje jednací řád komise, který řídí přípravu, svolání a průběh jednání schůze komise, vyhotovení zápisu ze schůze, vztah komise k radě a jiným orgánům města Slavičín.

2.2.3.3 Městský úřad Slavičín

Městský úřad ve Slavičíně je tvořen ze starosty, místostarosty, tajemníka městského úřadu, který je zodpovědný za plnění úkolů městského úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi. Na městském úřadě jsou zaměstnání i další pracovníci, kteří pracují pro jednotlivé odbory a oddělení městského úřadu. Tyto úseky může zřídit rada města. Městský úřad zakládá úřední desku, která musí být vystavena na veřejně přístupném místě.

Organizační struktura městského úřadu (viz příloha 2) zahrnuje kromě výše uvedených funkcí také organizační složky města Slavičín, a to konkrétně městské muzeum a městský klub a knihovna, popřípadě informační centrum. Do organizačního schématu je zahrnuta i městská policie.

2.3 Organizace zřizované územními samosprávnými celky

Územní samosprávný celek může podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů k zajištění své veřejné činnosti zřizovat a zakládat následující formy organizací:

- vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,
- obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- obecně prospěšné společnosti podle zvláštního zákona.

Tyto výše uvedené formy organizací budou podrobeny bližšímu pozorování v dalších kapitolách mé práce.

Po několika novelizacích tohoto zákona došlo k dalšímu specifickému rozčlenění organizací, které ÚSC může na základě vlastního uvážení založit či zřídit. A mezi ně se řadí:

- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona,
- veřejná ústavní zdravotnická zařízení podle zvláštního zákona.

Územní samosprávný celek se může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků⁹.

2.3.1 Organizační složky

Organizační složky jsou jednou z forem veřejného ústavu. Nemají právní subjektivitu, a proto tedy nejsou právnickými osobami. V České republice se rozlišují 2 skupiny organizačních složek. V první skupině se nachází organizační složky státu, a ty jsou například tvořeny ministerstvy, soudy včetně Ústavního soudu, správními úřady státu atd. Druhá skupina nese název organizační složky územních samosprávných celků. Organizační složky zahrnuté do této skupiny neplatí daň z příjmů a jejich příjmy a výdaje se vedou podle rozpočtové skladby v peněžním deníku. Jsou to následující:

- organizační složky krajů,
- organizační složky obcí (dále se budu zabývat pouze touto formou).

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je základním právním pilířem organizačních složek územně samosprávných celků. Organizační složky obce jsou založeny na základě zřizovací listiny. Ta musí podle zákona splňovat určité náležitosti. Mezi ně patří:

- název zřizovatele,
- název a sídlo organizační složky,
- vymezení účelu, pro který byla složka zřízena,

⁹ § 23 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

- stanovení osob oprávněných jednat za organizační složku,
- vymezení majetkových práv,
- stanovení majetku ve vlastnictví zřizovatele, pokud se organizační složce předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití,
- okruh příjmů a výdajů rozpočtu zřizovatele, které zřizovatel dává do působnosti organizační složky,
- způsob vedení odděleného účetnictví o příjmech a výdajích, stanovení a vyúčtování záloh,
- vymezení doby, pro kterou je složka zřízena.

Organizační složky obce nejsou ani účetními jednotkami, proto také nemohou účtovat v soustavě podvojného účetnictví. Tato účetní činnost je pouze v rukou jejich zřizovatele, účetnictví organizačních složek se vede v peněžním deníku. Hospodaření zřízených organizačních složek je jménem jejich zřizovatele, a tedy i jejich vytvořený rozpočet je součástí rozpočtu zřizovatele. Z toho logicky vyplývá, že organizační složky územních samosprávných celků podléhají finanční kontrole, která je součástí vnitřního kontrolního systému obce.

2.3.2 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace se zřizují pro činnosti, které mají většinou charakter neziskový. V České republice zřizují příspěvkové organizace:

- územní samosprávné celky nebo
- organizační složky státu.

V prvním případě, kdy zřizovatelem příspěvkových organizací je obec, (kraj) je právní úprava vymezena stejně jako u organizačních složek obce zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento typ organizace je jednak právnickou osobou, tedy musí platit daň z příjmů právnických osob a jednak má povinnost se zapsat do obchodního rejstříku na návrh svého zřizovatele. Účetnictví mohou vést příspěvkové organizace v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu, ale to jen po rozhodnutí svého zřizovatele.

Příspěvkové organizace spravují majetek svého zřizovatele, který je konkrétně dán zřizovací listinou¹⁰. Finanční kontrola hospodaření příspěvkových organizací je vykonávána zřizovatelem.

2.3.2.1 Hospodaření příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace hospodaří s prostředky, které získávají různými způsoby. Nejčastějším způsobem, jak příspěvkové organizace získávají peníze na svůj provoz, jsou finanční prostředky získané vlastní činností, z rozpočtu svého zřizovatele a ze svých fondů. Dále pak mohou organizace získávat prostředky formou darů od fyzických a právnických osob a mohou také přijímat prostředky ze zahraničí. Dotace na úhradu provozních výdajů ze státního rozpočtu, EU a dle mezinárodních smluv z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, Norska a programu švýcarsko-české spolupráce jsou dalšími prostředky, se kterými může příspěvková organizace disponovat.

Příspěvkové organizace vytváří peněžní fondy, jejichž zůstatky se po skončení účetního období převádí do období následujícího. Jedná se o tyto fondy:

1. rezervní fond,
2. investiční fond,
3. fond odměn,
4. fond kulturních a sociálních potřeb.

1. Rezervní fond

Rezervní fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkových organizací ve výši, kterou stanoví zřizovatelé jednotlivých organizací po skončení období a peněžitými dary.

Tento fond příspěvkové organizace používají na:

- další rozvoj své činnosti,
- úhradu ztráty z minulých let,
- úhradu sankcí, které ukládá zřizovatel při porušení pravidel,
- překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady.

Část rezervního fondu může být použita do investičního fondu, ale pouze se souhlasem svého zřizovatele.

¹⁰ Náležitosti zřizovací listiny příspěvkových organizací jsou uvedeny v podkapitole 2.3.1 Organizační složky.

2. Investiční fond¹¹

Investiční fond vytváří příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb.

Jeho zdrojem jsou:

- odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděné podle schváleného odpisového plánu,
- investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,
- investiční příspěvky ze státních fondů,
- výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, jestliže to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí,
- dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určené nebo použitelné k investičním účelům,
- výnosy z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace,
- převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem.

Investiční fond příspěvkové organizace se používá:

- k financování investičních výdajů,
- k úhradě investičních úvěrů nebo půjček,
- k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil,
- k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost.

Tyto použité prostředky se z investičního fondu převádějí do výnosů příspěvkové organizace. Ke krytí investičních potřeb lze se souhlasem zřizovatele použít též investičních úvěrů nebo půjček.

¹¹ § 31 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

3. Fond odměn

Fond odměn získává finanční prostředky ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, a to do výše 80 %, nejvýše však do výše 80 % stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Z tohoto fondu se prioritně hradí případná překročení prostředků na platy a ojediněle i odměny zaměstnancům.

4. Fond kulturních a sociálních potřeb¹²

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, duchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.

Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví MF vyhláškou.

2.3.3 Obecně prospěšné společnosti¹³

Obecně prospěšná společnost je právní formou nevládní neziskové organizace. Činnost jednoho z typů právnických osob, které jsou zahrnovány do neziskového sektoru je řízena zákonem o obecně prospěšných společnostech č. 248/1995 Sb. Účelem této neziskové organizace je poskytování obecně prospěšných služeb uvedených v zakládací listině (je-li zakladatel pouze jediný), v zakládací smlouvě (podepsaná dvěma a více zakladateli).

Obecně prospěšná společnost (o. p. s.) vzniká dnem zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností. Návrh na zápis OPS do rejstříku podává zakladatel nebo osoba k tomu zakladatelem písemně zmocněná. K návrhu na zápis musí být přiložena zakládací listina, popř.

¹² § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

¹³ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.

zakládací smlouva. Návrh na zápis musí být podán do 90 dnů od založení obecně OPS. Zakladateli o. p. s. mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby.

Mezi orgány obecně prospěšných společností patří **správní rada**, která již není statutárním orgánem, jak bylo před novelizací (27.7.2009). Správní rada má tři až patnáct členů na funkční období 3 let. Statutárním orgánem je nově **ředitel** a kontrolním orgánem o. p. s. je **dozorčí rada** (3 – 7 členů). Činnost dozorčí rady je řízena předsedou. Tuto dozorčí radu zřizují povinně OPS, pokud do jejich majetku byl vložen majetek státu nebo obce nebo užívají nemovitý majetek státu nebo obce. Dozorčí rada může být stanovena na základě zakládací listiny (smlouvy).

Kromě obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla založena, může OPS vykonávat tzv. doplňkovou činnost. Ale za podmínky, že bude dosaženo účinnějšího využití majetku a zároveň tím nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb.

Hospodářský výsledek po zdanění, vykázaný ke konci účetního období, převádí OPS v celé výši do rezervního fondu. Rezervní fond používá nejprve ke krytí ztráty vykázané v následujících účetních obdobích.

Vlastním zdrojem financování obecně prospěšné společnosti je její jmění. Jmění se tvoří:

- hodnotou vkladů zakladatelů,
- hodnotou přijatých darů a dědictví,
- fondy obecně prospěšné společnosti,
- dotacemi ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, případně z rozpočtů jiných územních orgánů nebo ze státního fondu.

Podvojný účetnictví musí vést OPS, která provozuje doplňkovou činnost nebo jejíž celkové příjmy v předchozím roce dosáhly 3 000 000 Kč.

Obecně prospěšná společnost je povinna ve svém účetnictví důsledně oddělit náklady a výnosy spojené s doplňkovými činnostmi, náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy nepatřící do předchozích skupin a spojené se správou obecně prospěšné společnosti.

Roční účetní závěrku musí mít ověřenu auditorem obecně prospěšné společnosti, pokud:

- jsou příjemci dotací nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, případně z rozpočtu jiného územního orgánu nebo ze státního fondu, jejichž celkový objem přesáhne v roce, za nějž je účetní závěrka sestavována, 1 000 000 Kč,
- nezřídily dozorčí radu,
- výše čistého obratu překročila hodnotu 10 000 000 Kč.

OPS vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o činnosti a hospodaření.

Obecně prospěšná společnost se může zrušit několika níže uvedenými způsoby:

- uplynutím doby, na kterou byla založena,
- dosažením účelu, pro který byla založena,
- dnem uvedeným v rozhodnutí správní rady o zrušení OPS,
- sloučením, splynutím s jinou obecně prospěšnou společností nebo rozdělením na dvě či více obecně prospěšné společnosti,
- dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení obecně prospěšné společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci,
- prohlášením konkurzu nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku.

Zánik o. p. s. je dnem výmazu z rejstříku obecně prospěšných společností.

2.3.4 Obchodní společnosti

Územně samosprávný celek může zakládat ve své pravomoci obchodní společnosti, a to jen akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Zmíním se o těchto společnostech jen okrajově. Více specifických informací o kapitálových obchodních společnostech je uvedeno v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

2.3.4.1 Akciová společnost¹⁴

Obce zřizují akciové společnosti za účelem využívání velkých majetků.

Akciová společnost představuje společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě.

¹⁴ Podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Společnost může být založena jedním zakladatelem (právníckou osobou) anebo dvěma či více fyzickými osobami. Pokud je společnost zakládána dvěma nebo více zakladateli, je uzavřena zakladatelská smlouva. Jediný zakladatel zakládá společnost zakladatelskou listinou.

Základní kapitál společnosti založené s veřejnou nabídkou akcií musí činit alespoň 20 000 000 Kč. Základní kapitál společnosti založené bez veřejné nabídky akcií musí činit alespoň 2 miliony korun. Společnost vzniká návrhem na zápis do obchodního rejstříku, který podává představenstvo a podepisují ho všichni členové představenstva, ale až po uskutečnění první valné hromady (s volbou orgánů společnosti), po splacení emisního ážia a vložení nepeněžitých vkladů všemi akcionáři.

Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem a musí pro případ ztráty vytvářet rezervní fond. Akcionář neručí za závazky společnosti.

Valná hromada (viz níže), představenstvo, které je nejméně tříčlenné a voleno max. na 5 let v podstatě řídí celou společnost. Dozorčí rada má kontrolní funkci. Tyto orgány tvoří akciovou společnost.

2.3.4.2 Společnost s ručením omezeným¹⁵

Účelem založení společnosti s. r. o. územním samosprávným celkem je skutečnost, že většinou slouží k vykonávání služeb obecní infrastruktury.

Pro kapitálové obchodní společnosti je charakteristické povinné vytváření základního kapitálu v minimální výši. V tomto případě je to minimálně 200 000 Kč, minimální výše vkladu společníka pak je 20 000 Kč. Společnost může být založena jedním až padesáti společníky. Společnost se stává oficiálně založenou podpisem společenské smlouvy u notáře, popř. sepsáním zakladatelské listiny (pokud je založena jediným společníkem). Společnost ale vzniká až zápisem do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do OR musí být podán nejpozději 3 měsíce od založení společnosti. Spol. s. r. o. (nebo jako zkratka s. r. o.) ručí za své závazky celým svým majetkem, kdežto jednotliví společníci pak společně a nerozdílně ručí za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v OR.

Orgány společnosti tvoří valná hromada, která se svolává jedenkrát ročně a schvalují se na ní různé činnosti, například rozdělení zisku. Statutárním orgánem jsou jednatele a v řadě posledním nepovinným orgánem je dozorčí rada, která mimo jiné dohlíží na statutární orgán.

¹⁵ Podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Členství společníků ve společnosti s. r. o. jim přináší kromě řady povinností (jedna z nich je vkladová povinnost, viz výše) právo na podíl na zisku, právo na vypořádací podíl a podíl na likvidačním zůstatku.

2.3.5 Družstvo

Družstvo je společenstvím různorodého zaměření neuzavřeného počtu osob s hodnotou základního jmění 50 000 Kč, ale založit jej mohou min. 2 právnické osoby nebo 5 fyzických osob. Výhodou této formy je, že noví členové mohou přistupovat i v průběhu činnosti. Ale existují tu podmínky členství, kterými jsou např. splacení členského vkladu určeného stanovami družstva a vklad je jednotný, tzn. že všichni členové mají stejná hlasovací práva na členské schůzi, která je vlastně nejvyšším orgánem družstva. Členové neručí za závazky, nýbrž družstvo za ně ručí svým majetkem. Nedělitelný fond ve výši 50 % ze ZK musí družstvo povinně vytvářet. Kromě představenstva (obdoba valné hromady u obchodních spol.), které řídí činnost družstva je dalším orgánem družstva kontrolní komise, která je de facto obdoba dozorčí rady, ale pod jiným názvem.

2.3.6 Dobrovolný svazek obcí

Územní samosprávný celek také může vytvářet dobrovolné svazky obcí, které plní funkci v oblasti veřejného zájmu obyvatelstva. Svazek obcí se řídí § 49 - § 53 zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a hospodaření dobrovolných svazků obcí je stanoveno v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Členem svazků obcí mohou být jen obce. Spolupráce se mezi obcemi zakládá na uzavřených smlouvách ke splnění určitého úkolu, může se i uskutečňovat zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku nebo i na základě smluv o vytvoření dobrovolného svazku obcí. Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů. Svazky obcí mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Tato právnická osoba je schopna samostatně hospodařit s majetkem, který vložily do svazku členské obce a tento majetek je stále ve vlastnictví příslušné obce. DSO vedou nově účetnictví pouze v plném rozsahu stejně jako ÚSC. Svazek obcí sestavuje svůj rozpočet a podle něj i hospodaří. Přezkoumání hospodaření svazku provádí příslušný krajský úřad nebo požádá svazek obcí auditora¹⁶.

¹⁶ § 55 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

2.4 Organizace zřizované městem Slavičín

Město Slavičín se může pyšnit řadou společností, které jsou pod jeho hlavičkou či jsou jeho součástí. Ať už jsou to organizační složky města, které jsou závislé právně i finančně na svém zřizovateli, příspěvkové organizace, které mají svou právní subjektivitu a dokáží být zčásti finančně soběstačné nebo i založené obchodní společnosti v podnikatelském prostředí.

2.4.1 Organizační složky města Slavičín

Město může pro výkon samostatné působnosti zřizovat organizační složky města, pokud zákon nestanoví jinak. Zákon o obcích doporučuje, aby byly zřizovány organizace pro takové činnosti, které nevyžadují velký počet zaměstnanců, nepožadují složité technické vybavení, nejsou vnitřně či jinak organizačně členěné a v neposlední řadě nevstupují do náročných ekonomických a právních vztahů.

Zde je výčet všech organizačních složek, jejichž zřizovatelem je město Slavičín:

- **Městské muzeum Slavičín.** Město jako zřizovatel nechalo zprovoznit tuto složku díky mnoha jeho kulturním a historickým památkám. Stálých expozice, kterých se v malém muzeu nachází, je hned několik. Jsou to např. archeologické sbírky z pravěku, středověku, dále pak dokumenty o historii města, letecké bitvě v roce 1944 a v poslední řadě badatelské činnosti v jiných oblastech historie Slavičína.
- **Městský klub a knihovna Slavičín.** Historie knihovny sahá až do roku 1897, kdy byla založena tehdejším čtenářsko-ochotnickým spolkem Palacký až do roku 2002, kdy se stala organizační složkou města Slavičín. Tato složka je zaměřená na veřejné vzdělávání obyvatelstva prostřednictvím knihovnických a informačních služeb a pořádáním různých kulturních, společenských a vzdělávacích akcí.

2.4.2 Příspěvkové organizace města Slavičín

Mezi příspěvkové organizace, které zřizuje město Slavičín, patří především organizace, které jsou určeny k vzdělávání. Mezi ně patří mateřské a základní školy. Společensko-vzdělávací funkci poskytuje dům dětí a mládeže. Městská nemocnice Slavičín se také řadí mezi příspěvkovou organizaci města.

- **Dům dětí a mládeže** je školská a vzdělávací organizace založená v roce 1999.

- **Mateřská škola Slavičín – Malé Pole** zajišťuje základní vzdělání a výchovu pro děti předškolního věku od roku 2001 a součástí školky je školní a závodní stravování. Její detašované pracoviště je ve Slavičíně-Hrádku na Vlárské dráze.
- **Mateřská škola Slavičín – Vlára** je zřízena ke dni 1.1.2003 a její detašované pracoviště je v Nevšově.
- **Základní škola Slavičín – Malé Pole** existuje již jako příspěvková organizace města od roku 2001 a kromě poskytování základního vzdělání provozuje školní jídelnu a školní družinu.
- V **Základní škole Slavičín – Vlára** bylo vyučování zahájeno v roce 1922 s 93 žáky a v současné době vykonává status ředitele PaedDr. Petr Navrátil, který jednou za měsíc spolu se žakovským parlamentem debatuje na téma vztahy mezi žáky školy i o škole samotné. Školní klub včetně školní družiny a jídelny jsou součástí základní školy. Příspěvkovou organizací města je ZŠ – Vlára od roku 2001.
- **Městská nemocnice Slavičín**, jak nese sám název, zabezpečování lékařské služby první pomoci a poskytování zdravotní péče v lůžkovém i ambulantním oddělení je základním cílem každého nemocničního střediska. Nemocnice byla v minulých obdobích součástí okresní nemocnice ve Zlíně (dříve Gottwaldov) a jako příspěvková organizace města je zřízena od 1.7.1995. V nedávné době prošla nemocnice nemalou modernizací interiéru i exteriéru a tento projekt byl kryt z 85 % z prostředků evropských fondů v rámci Regionálního operačního programu Střední Morava a zbytek nákladů neslo samotné město Slavičín.

2.4.3 Společnosti s majetkovou účastí města Slavičín

Soudobá legislativa umožňuje místní samosprávě zakládání obchodních společností, a to pouze společnost a. s. a spol. s r. o. či v majetkových vstupech do již do existujících podnikatelských subjektů. Tato právní forma organizací je poměrně často využívána místní samosprávou. Nejčastěji se jedná o společnosti, které může rozčlenit do 3 oblastí. V první řadě to mohou být společnosti, které vyznačují pozici tzv. lokálního monopolu (např. v plynárenském odvětví). Druhým typem společností to jsou firmy založené za účelem poskytování veřejných služeb obyvatelům daného města. Jejich náplní je např. svoz komunálního odpadu. A posledním členěním společností můžeme označit firmy, které se pohybují v oblasti kultury a sportu.

Město Slavičín založilo samostatně tři společnosti, které mají právní formu společnosti s ručením omezeným. V jedné společnosti se město podílí určitým procentem na základním kapitálu dané firmy.

2.4.3.1 Akciová společnost města Slavičín

Organizace s majetkovou účastí města Slavičín v právní formě akciové společnosti je pouze jediná, a to konkrétně **Regionální centrum kooperace, a. s.** Regionální centrum je vznikem společného projektu města Slavičín a společnosti INTEC, s. r. o. (česká společnost, která podniká v obchodu s nemovitostmi). Na tomto projektu se podílely i další obce, které svým přistoupením se přidaly k obnově bývalých Vlárských strojíren, dnes již nazývaný Průmyslový areál Slavičín, a tím také vytvořily další příležitosti pro zvýšení zaměstnanosti v regionu. Základní kapitál společnosti činí přes 20 mil. Kč a je většinou ve formě nemovitého majetku souvisejícího s infrastrukturou areálu bývalých Vlárských strojíren. Jak už bylo výše zmíněno, cíle této společnosti se ubírají k podpoře podnikání, a tím ke zvýšení zaměstnanosti. Tedy jejím cílem je cesta k usnadnění získávání finančních zdrojů ze strukturálních fondů EU a Zlínského kraje.

2.4.3.2 Společnosti s ručením omezeným města Slavičín

Další organizace s majetkovou spoluúčástí města, které mají za svým názvem zkratku spol. s. r. o., jsou následující:

- **BTH Slavičín, spol. s. r. o.** Tato společnost vznikla jako ostatní společnosti s ručením omezeným zápisem do OR v roce 1996 a nyní její ZK činí 20 985 000 Kč. Jejím jediným zakladatelem bylo město Slavičín. Společnost se zabývá správou bytů a nebytových prostor v majetku města, správou a provozem tepelného hospodářství, tzn. vyrábí a dodává teplo do bytových domů i ostatních objektů ve městě. Zabývá se také správou vlastnických bytů a společenství vlastníků. Společnost spravuje 145 bytů v majetku města Slavičín, 97 bytů v domech s pečovatelskou službou, 51 družstevních bytů, 658 vlastnických bytů a dále také BTH Slavičín spravuje nebytové prostory v majetku města cca 50 provozoven, polikliniku Slavičín, obchodní dům, dům čp. 195 v lokalitě Slavičín-Hrádek na Vlárské dráze.

- **Skládka odpadů Slavičín, s. r. o.** vznikla zápisem do OR v roce 2007 se základním kapitálem 200 000 Kč a 50 % vlastníkem je právě město Slavičín. Druhým 50 % vlastníkem je společnost Joga Luhačovice, s. r. o. Společnost provozuje skládku tuhého komunálního odpadu Slavičín-Radašovy.
- **Slavičínské lesy, s. r. o.** byly založeny jediným zakladatelem, městem Slavičín, v roce 2005 se základním kapitálem 100 000 Kč. Tato společnost má v pronájmu veškeré lesní pozemky v majetku města Slavičín a zabezpečuje těžbu dřeva, jeho prodej, obnovu lesních porostů a péči o ně.
- **Služby města Slavičina, s. r. o.** Tato společnost byla založena výhradně samotným městem za účelem veřejně prospěšných služeb, a to zlepšení životních podmínek obyvatel města Slavičín. Kromě prvotního cíle také poskytuje služby spojené s čistotou a osvětlením města, údržbou veřejné zeleně včetně zimní údržby a služby spojené s pohřebnictvím. Základní kapitál společnosti činí 9 909 000 Kč.

2.4.3.3 Družstvo města Slavičín

Město Slavičín najdeme ve spoluúčasti jiných společností, a to konkrétně ve formě družstva v **Bytovém družstvu Centrum Slavičín**, které bylo založeno v roce 2000 se základním jměním 108 000 Kč. Na členských vkladech se podílelo město spolu se společností BTH Slavičín, spol. s. r. o. Tyto společnosti jsou zároveň členové družstva. Statutárním orgánem tohoto družstva je nynější místostarosta. Předmětem činnosti je správa a údržba nemovitostí a hospodaření se společným majetkem družstva. Družstvo spravuje výhradně bytové domy čp. 848-853 ve Slavičíně.

2.4.5 Členství města Slavičín v jiných právnických osobách

Město Slavičín se podílí na členství v právnických osobách podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Představují je 3 organizace, které fungují proto, aby naplnily vytyčené společné cíle sdružených obcí. Tvoří je:

- **Mikroregion Luhačovické Zálesí** funguje jako obecně prospěšná společnost, kterou tvoří 18 obcí a 2 města (Slavičín a Luhačovice) s celkovým počtem 22 045 obyvatel a mezi její nejdůležitější činnosti patří tvorba a financování projektů vedoucích k rozvoji

regionu ve všech oblastech, ochrana přírodního dědictví regionu, podpora lázeňství a poradenská činnost.

- **Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko** vzniklo sdružením 25 měst a obcí v roce 1999 kvůli spolupráci v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, ochrana životního prostředí, podpora cestovního ruchu a udržení zaměstnanosti v mikroregionu.
- **Svaz měst a obcí České republiky** je dobrovolná nevládní organizace založená za účelem podílení se na přípravě legislativy, která má dopad na místní samosprávu a prosazování společných zájmů měst a obcí. Dobrovolná činnost starostů, primátorů a zástupců je základním předpokladem pro fungování tohoto svazu. Svaz sdružuje 2 466¹⁷ obcí, tj. 39,46 % z celkového počtu obcí v ČR.

¹⁷ K datu 29.11.2009.

3 Vztahy mezi zřizovatelem a zřízenými organizacemi

V této kapitole se budu zabývat finančními a účetními vazbami mezi zřizovatelem, tedy městem Slavičín a jeho zřízenými organizacemi především v příspěvkových organizacích.

Objem a strukturu finančních prostředků organizací zřizovaných ÚSC ovlivňuje její zřizovatel a charakter činnosti. Příspěvkové organizace a organizační složky obcí mají velmi úzkou vazbu na svého zřizovatele, který financuje určitý podíl nákladů z rozpočtové soustavy. Existuje určité členění příjmů organizací, které patří do skupiny vládních neziskových organizací. Značně finančně objemnou skupinu tvoří dotace z veřejného rozpočtu, pokud jsou čerpány na veřejné statky, druhým finančním přínosem jsou uživatelské poplatky a nezanedbatelnou část činí i dobrovolné příspěvky, soukromé dary apod. Příspěvkové organizace mohou v rámci své hlavní činnosti vyvíjet i doplňkovou činnost, která jim přináší finanční prostředky potřebné pro její prvořadý účel.

Ve stručnosti bude představen na teoretickém základě rozpočet obce, protože jeho informace mají úzký vztah ke zřízeným organizacím ÚSC.

3.1 Hospodaření obce

Praktická část diplomové práce vychází především z údajů obsažených v rozpočtu města Slavičín. A proto jsou teoretické aspekty hospodaření obce představeny v této podkapitole.

Finanční hospodaření obcí se řídí rozpočtem v souladu se zákonem o obcích a zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočet obce je finanční plán podle něhož obec spravuje své hospodaření. Rozpočet se vypracovává vždy na příslušný kalendářní rok a schvaluje jej zastupitelstvo obce. Rozpočet se vypracovává jako vyrovnaný, ale mohou nastat situace, kdy je přebytkový či schodkový.

Rozpočet se odsouhlasí tak, aby formuloval závazné ukazatele, kterými se mají při svém hospodaření vést výkonné orgány obce, právnické osoby nebo také organizace zřízené a založené obcí a další osoby, které dostávají dotace.

Závěrečný účet je dokument, do kterého se po skončení kalendářního roku souhrnně zapisují údaje o ročním hospodaření obce. Dále tento účet obsahuje údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby a další finanční úkony, včetně tvorby a použití fondů v takovém členění, aby bylo možné rozlišit hospodaření obce a hospodaření

s majetkem obcí zřízených a založených organizací. Informace o finančních vazbách ke státnímu rozpočtu a k jiným rozpočtům jsou také složkami závěrečného účtu. Návod, jak se vypořádat s veřejnými rozpočty, je podrobně popsán ve vyhlášce MF. Vypořádání se v rámci vlastního rozpočtu, tj. např. k příspěvkovým organizacím, si postup obec stanoví sama. Tento závěrečný účet musí být za uplynulý rok projednán do 30. června následujícího roku, a poté se uzavírá s příslušným kladným vyjádřením nebo výrokem s výhradou.

Tab. 3.1 Výsledky hospodaření města Slavičín v roce 2007-2009

Hospodaření města Slavičín v letech 2007-2009			
Hospodaření	Rok		
	2007	2008	2009
Příjmy	88 210 876,70	91 103 697,49	109 870 854,89
Výdaje	83 611 842,40	72 874 844,87	136 649 302,46
Saldo	+ 4 599 034,30	+ 18 228 852,62	- 26 778 447,57

Tato tabulka prezentuje vývoj hospodaření města Slavičín v uvedených letech. Z údajů vyplývá, že rok 2008 měl velmi příznivé saldo rozpočtu. Oproti tomu rok 2009, který je již od svého počátku zasažen následky světové krize, nevyjadřuje pozitivní výsledek. Finanční krize znamenala v roce 2009 pro město Slavičín pokles příjmů ze sdílených daní o téměř 8 mil. Kč. Hlavní podíl na vysokém záporném saldu rozpočtu 2009 má však realizace celé řady náročných investičních projektů, které jsou podporovány z evropských fondů. Pro jejich předfinancování a také dofinancování vlastních podílů byly použity finanční prostředky ze zůstatků z minulých let a také zdroje z překlenovacího úvěru. Tyto prostředky se nezapočítávají do příjmů běžného kalendářního roku a jejich použití vytváří schodek rozpočtu v příslušném roce.

3.2 Příjmy a výdaje rozpočtu obce

Rozpočtová skladba umožňuje analyzovat příjmy a výdaje. Analýza je uvedena ve zjednodušené verzi.

3.2.1 Příjmy obce

Příjmy rozpočtu obce tvoří podle § 7 zákona č. 250/2000 Sb.:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- dále příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,
- dále pak výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- a jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

A dále podle paragraphu 7 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů může obec ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků.

3.2.2 Výdaje obce

Obec ze svého rozpočtu hradí zejména:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,

- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- a jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely¹⁸.

Vedle výdajů viz výše uvedených hradí obec také ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

3.3 Rozpočtové vztahy k mikroregionům

Město Slavičín má svoji účast ve dvou mikroregionech. Účast přináší městu nejen financování a tvorbu projektů. Tyto projekty mají jednoduchý účel, a to pozvednout rozvoj celého mikroregionu ve všech oblastech. K dosažení cíle, které si projekty vymezily, přispívají jednotlivé dotační možnosti ze státních fondů a z fondů EU. Každý mikroregion si určí své nejdůležitější priority na období několik let. Zejména to bývají priority v oblasti ekonomického rozvoje, technické infrastruktury, rozvoje lidských zdrojů, ochrany životního prostředí a cestovního ruchu, popř. lázeňství.

Financování mikroregionů probíhá ve dvou formách, z vlastních a cizích zdrojů. Vlastními zdroji jsou příspěvky od svých členů. Výše příspěvků se odhaduje podle počtu obyvatel určité obce, která je členem mikroregionu. Prostředky, které mikroregion dosahuje z vlastní činnosti, se také řadí do vlastních zdrojů financování. Státní fondy, fondy EU, nadační zdroje, sponzoring, rozpočty krajů, měst a obcí tvoří finanční prostředky mikroregionů získaných z cizích zdrojů.

¹⁸ § 9 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Tabulka 3.2 znázorňuje přehled výše finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu města Slavičín mikroregionům v období 2007-2009.

Tab. 3.2 Financování mikroregionů z rozpočtu města Slavičín

Financování mikroregionů (údaje v tis. Kč)				
Mikroregion	Výdaje z rozpočtu města	Rok		
		2007	2008	2009
Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko	- členské příspěvky, příspěvky na společné projekty	21	21	21
Mikroregion Luhačovické Zálesí	- členské příspěvky, příspěvky na společné projekty	55	49	45
	- půjčka na předfinancování projektů s dotací EU			100
Celkem		76	70	166

3.4 Rozpočtové vztahy organizací zřizovaných územními samosprávnými celky

ÚSC mohou ve své podstatě zřizovat a zakládat vlastní neziskové organizace (zmíněné ve druhé kapitole) prostřednictvím kterých obec zajišťuje na lokální úrovni potřebné veřejné statky. Rozpočty těchto organizací mají určité napojení na rozpočet svého zřizovatele.

Město Slavičín doposud vydalo směrnici, která upravuje vzájemné vztahy mezi městem a jeho zřízeními příspěvkovými organizacemi. Základní vztahy mezi městem a založenými či zřízenými právními osobami jsou vymezeny ve zřizovací a zakladatelské listině. Pravidla a postupy některých specifických vztahů mohou být upraveny pomocí obchodních smluv, které si město dojedná s danou organizací.

3.4.1 Rozpočtové a účetní vztahy obchodních společností

O založení obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, rozhoduje zastupitelstvo obce. To schvaluje zakladatelskou smlouvu popř. listinu a stanovy společnosti. Bez tohoto schválení je činnost od počátku neplatná, jak také říká zákon o obcích. Obec se podílí na činnosti valné hromady. Její zásahy jsou do určité míry omezeny, tzn. že by neměla dělat takové

úkony, které spadají a za které odpovídají jednatelé popř. představenstvo (u a. s.). Obec za závazky akciové společnosti neručí, závazky jsou přenášeny na společnost. Obec ručí za závazky společnosti s. r. o. jen do výše svých případných nesplacených vkladů. Pokud společnosti chtějí nabýt nebo si pronajmou obecní majetek, podléhá to podle § 39 zákona o obcích zveřejnění záměru stejně jako u OPS. Pokud je obec jediným akcionářem popř. společníkem, pak je působnost valné hromady v rukou rady obce. Pokud je ovšem obec jedním z akcionářů/společníků, tak potom zastupitelstvo dává svému zástupci pravomoc rozhodovat na valné hromadě. S tím úzce souvisí i jmenování statutárního orgánu, které je v pravomoci rady obce, ale za podmínky, že je obec jediným zakladatelem. Zastupitelstvo může navrhopvat jen jednotlivé kandidáty. Čerpání dotací obchodních společností může být omezeno na základě pravidel poskytovatele dotací. Účetní dopady jsou dané platným zákonem o účetnictví.

3.4.1.1 Rozpočtové vztahy obchodních společností k rozpočtu města Slavičín

Problematiku finančních vztahů mezi zakladatelem, tj. městem Slavičín a založenými obchodními společnostmi, řeší obchodní zákoník. Město jako zakladatel či spoluzakladatel má právo na podíl na zisku. Návrh na použití dosaženého čistého zisku schvaluje valná hromada/představenstvo, tj. rada města, jako nejvyšší orgán společnosti. Obchodní společnosti předkládají městu návrh finančního plánu na příslušný rok s tabulkovým obsahem v členění dle jednotlivých nákladových a výnosových položek ve struktuře syntetických účtů. Tabulková část obsahuje údaje o stanoveném finančním plánu předcházejícího roku a návrh finančního plánu na příslušný rok. Dále předkládají společnosti městu rozbor a zhodnocení hospodaření za předcházející rok s obsahem zhodnocení dosaženého výsledku hospodaření, zprávy o provedené inventarizaci majetku organizace, návrhy na použití dosaženého čistého zisku společnosti a účetní výkazy. Společnosti podávají městu také zprávu o činnosti organizace a návrh ročního plánu investic a oprav na následující rok. Na základě předloženého návrhu stanoví město společností dva ukazatele. Předpokládaný finanční plán nákladů a výnosů na příslušný rok je prvním ukazatelem a plán investic a jmenovitých oprav na příslušný rok je tím druhým.

Pokud bude zaměřen pohled na některé položky rozpočtu města podrobněji, které mají vazbu na obchodní společnosti, jsou k dispozici tyto informace. Společnost BTH Slavičín, s. r. o. provádí opravy a údržby bytových a nebytových jednotek, a to se odráží na výdajové stránce rozpočtu města. Do příjmové strany rozpočtu přispívá prostředky, které vznikají z nájemného

bytů a z poskytování služeb jako je teplo, voda, elektřina atd. Poplatky z uložení odpadů na skládce plynou do rozpočtu města na stranu příjmů od společnosti Skládka odpadů Slavičín, s. r. o. Z výdajové strany rozpočtu dostává tato společnost dotace na financování úvěru a popř. dotace na výstavbu a rozšíření skládky. Společnost SMS, s. r. o. a město Slavičín uzavřeli v roce 1999 smlouvu o provádění prací a služeb za účelem každodenního uspokojování potřeb města ve veřejně prospěšné oblasti. Každý rok se k této smlouvě uzavírá dodatek, který řeší rozsah finančního plnění v jednotlivých smluvních vztazích a následně je věcné a finanční plnění zapracováno do výdajových položek rozpočtu města. Slavičínské lesy, s. r. o. se podílí do příjmů rozpočtu města prostředky, které vznikají z nájemního vztahu. Konkrétně se jedná o příjmy plynoucí z pronájmu lesních pozemků.

Z obchodních společností, které budou podrobeny bližšímu zájmu, jsou vybrány zástupci jednotlivých obchodních forem. Ve formě akciové společnosti je to společnost Regionální centrum kooperace, dále pak zástupcem společnosti s. r. o. jsou Služby města Slavičína, s. r. o. a neposledně Bytové družstvo Centrum Slavičín.

V konečném výsledku jsem se zaměřila jen na jedinou konkrétní společnost, a to na SMS, s. r. o. Ostatní (viz výše) pojmenované společnosti se nepodílí žádnými významnými finančními částkami do rozpočtu města.

Společnost SMS, s. r. o. využívá prostředky z rozpočtu města na zabezpečení činností spojených se zlepšením životní úrovně obyvatel města Slavičín. Město každoročně uzavírá smlouvu se společností SMS, s. r. o., v níž jsou uvedena veškerá konkrétní finanční plnění na určitý rok. Společnost SMS, s. r. o. nepřispívá do příjmové strany rozpočtu města.

Údaje společnosti Služby města Slavičína, s. r. o. z rozpočtu města v rozmezí roku 2007-2009 jsou uvedeny na další straně.

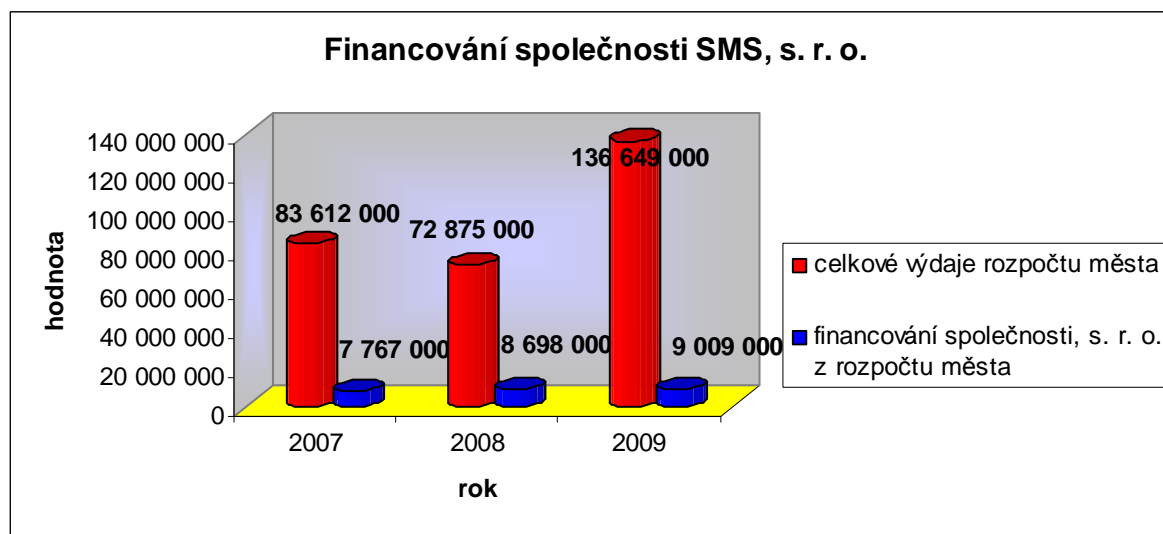
Tab. 3.3 Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech společnosti SMS, s. r. o. na základě uzavřené smlouvy s městem Slavičín

Výdaje rozpočtu města Slavičín společnosti Služby města Slavičina, s. r. o. (údaje v tis. Kč)				
Obchodní společnost	Výdaje rozpočtu	Rok		
		2007	2008	2009
SMS Slavičín, s. r. o.	silnice, městské a ostatní komunikace	2 482	2 747	2 792
	provoz koupaliště	292	411	463
	dětská hřiště a sportoviště	408	450	461
	veřejné osvětlení	2 060	2 233	2 363
	pohřebnictví	195	195	195
	veřejná zeleň a veřejná prostranství	1 895	2 003	2 099
	svoz odpadu	435	659	636
Celkem		7 767	8 698	9 009

Výdaje rozpočtu města v roce 2007 celkově dosahovaly 83 612 000 Kč a z toho 7 767 000 Kč šlo na podporu financování veřejných služeb v kompetenci společnosti SMS, s. r. o., tj. 9,28 %. V roce 2008 výdajová stránka rozpočtu činila 72 875 000 Kč. Finanční podpora SMS, s. r. o. se oproti roku 2007 zvýšila na celkových 8 698 000 Kč, v přepočtu na procentuální podíl to je 11,93 %. Rok 2009 znamenal markantní zvýšení celkových výdajů na hodnotu 136 649 000 Kč a z toho směřovalo společnosti SMS, s. r. o. 9 009 000 Kč, což činí 6,59 %. Meziročně výdaje na činnosti zabezpečované společností SMS rostou, procentuální vyjádření závisí na konečné výši celkových výdajů rozpočtu, jejichž růst je absolutně závislý na objemu získaných dotací a tím i výdajů z nich realizovaných.

Následující graf ilustruje financování společnosti SMS, s. r. o. z rozpočtu města Slavičín.

Graf 3.1 Financování společnosti SMS, s. r. o. z rozpočtu města Slavičín

3.4.1.2 Účetní vztahy města Slavičín k obchodní společnosti SMS, s. r. o.

Ještě než budou započaty účetní vztahy mezi městem a jeho založenou obchodní společností, bude alespoň ve stručnosti popsáno účetnictví státu. V minulých letech byl vytvořen koncept, aby od roku 2010 bylo možné zahájit nové účtování státu. Hlavním principem, proč položit základ tomuto účetnictví, bylo vytvoření podmínek pro efektivní zajištění správných, úplných a včasných informací o hospodářské situaci státu a příslušných účetních jednotek¹⁹. Dalším důvodem vytvoření účetnictví státu je přiblížení účetnictví ÚSC podnikatelským subjektům. Podstatná změna nastala v rozsahu vedení účetnictví u ÚSC, který vede účetnictví pouze v plném rozsahu (změna oproti minulosti).

Na podkladě směrné účtové osnovy si obce sestavují pro každé účetní období účtový rozvrh (směrný účtový rozvrh města Slavičín je v příloze 4), který kromě syntetických účtů a analytický účtů musí obsahovat závazné analytiky s ohledem na správnost výstupů z účetnictví pro účely zpracování předepsaných účetních, finančních a statistických výkazů²⁰. Současně musí dodržovat ustanovení rozpočtové skladby.

¹⁹ Dostupný z WWW: < www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbc/.../Principy_vz_ucetnictvi_statu_CSU.doc >

²⁰ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 58 s. ISBN 80-7261-086-4.

Nyní následují konkrétní účetní vazby města Slavičín k obchodní společnosti SMS, s. r. o. Na základě faktury za provedené práce podle uzavřené smlouvy o provádění prací a služeb mezi městem Slavičín a společností SMS, s. r. o. vyvstaly v měsíci lednu t. r. následující účetní případy.

Tab. 3.4 Účetní vztahy města Slavičín ke společnosti SMS, s. r. o.

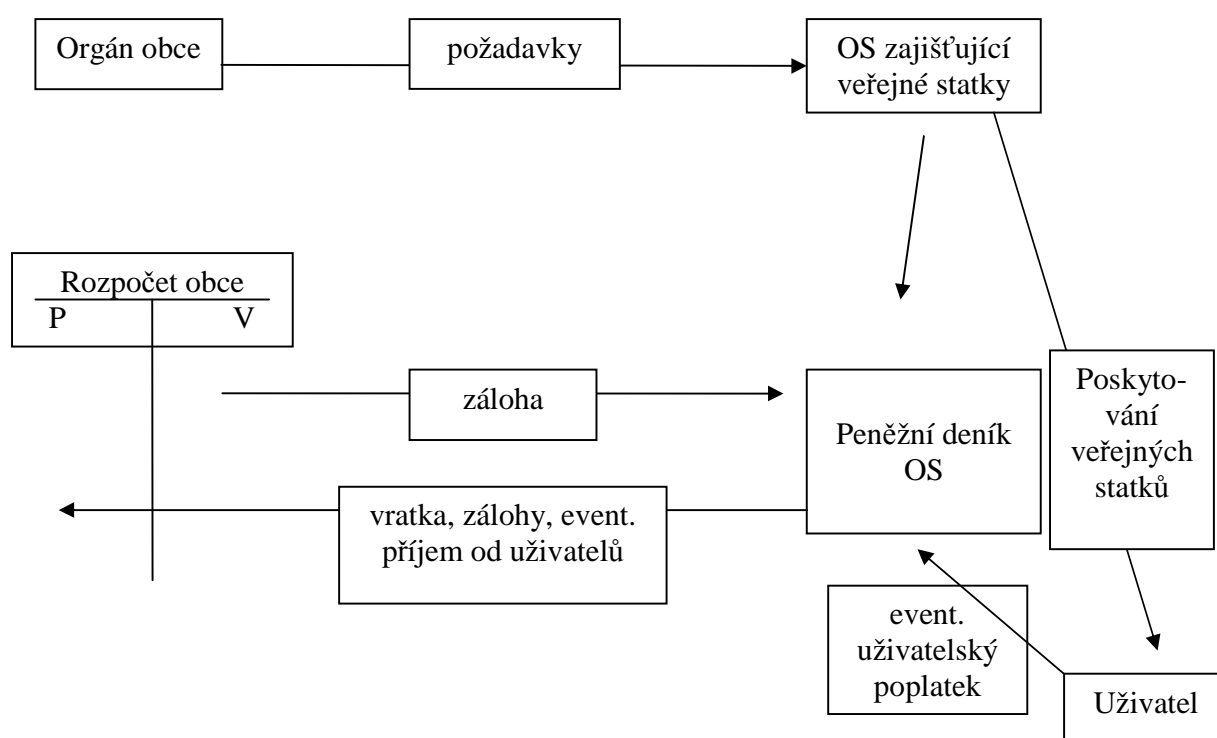
Č.	Účetní případ	MD	DAL	§	pol.
	Přijatá faktura za provedené práce a služby:				
1.	údržba	511/500	321		
2.	služby	518/600	321		
	Úhrada faktury:				
3.	zimní údržba městských komunikací	321	231/20	2212	5169
4.	svoz odpadních košů a kontejnerů	321	231/20	3722	5169
5.	zajištění provozu sběrného dvora	321	231/20	3722	5169
6.	oprava a údržba veřejného osvětlení	321	231/20	3631	5169
7.	údržba veřejné zeleně	321	231/20	3745	5169
8.	správa a údržba veřejného WC	321	231/20	3745	5169
9.	správa a údržba hřbitova	321	231/20	3632	5169
10.	správa a údržba parku	321	231/20	3745	5169
11.	správa a údržba sportovišť	321	231/20	3421	5169

3.4.2 Rozpočtové a účetní vztahy organizačních složek územního samosprávného celku

Organizační složky ÚSC mají jistou vazbu na rozpočet a účetnictví ÚSC. Jak už bylo několikrát výše řečeno, v rozpočtu obce jsou zahrnuty veškeré příjmy a výdaje organizačních složek ÚSC. Pravomoc nakládat s rozpočtem OS může mít buď obecní úřad nebo i pověřená odpovědná osoba OS. S peněžními prostředky jako je provozní hotovostní záloha nebo založený běžný účet v bance, může OS disponovat na základě poskytnutého oprávnění od zřizovatele, pokud ovšem tyto finance souvisí s pravidelnou, běžnou činností. Pak v tomto případě za hospodaření, pokladnu a účetnictví odpovídá vedoucí OS. Organizační složka je povinna vyúčtovat provozní zálohu po ukončení období, na něž byla poskytnuta, nejpozději však do 31. prosince rozpočtového roku. Mohou se vyskytnout činnosti, ke kterým může zřizovatel

zmocnit OS. Vybírání některých rozpočtových příjmů z její činnosti je jednou z nich. Tyto příjmy nesmí OS použít na placení výdajů. OS na účet svého zřizovatele každý měsíc odevzdává rozpočtové příjmy. OS své hospodaření zaznamenává do peněžního deníku v plném členění podle rozpočtové skladby. Informace se z něj předávají do rozpočtu příjmů a výdajů ÚSC ve stanoveném termínu – nejdříve měsíčně, nejzazší termín je konec roku. OS má za úkol zálohu, kterou nevyčerpala, vrátit svému zřizovateli.

Obr. 3.1 Rozpočtové vztahy organizační složky k rozpočtu obce²¹

3.4.2.1 Rozpočtové vztahy organizačních složek ÚSC k rozpočtu města Slavičín

Když se pozornost zaměří na konkrétní rozpočtové vztahy OS k rozpočtu města Slavičín, tak OS jako je např. Městské muzeum Slavičín přispívá do rozpočtových příjmů města především z vybraného vstupného. Poplatky, platby regionální knihovny, pořádání akcí, spadá do příjmů města z OS Městský klub a knihovna Slavičín.

²¹ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 134 s. ISBN 80-7261-086-4.

Nemalé peněžní prostředky jsou z rozpočtu města vynakládány na hospodaření OS. Většinou se jedná o inkasní částky na běžný provoz OS, ale i cestovné, reprezentační výdaje, poštovné, telefonní a internetové služby, školení a vzdělávání, drobný majetek a programové vybavení na základní vybavení OS jsou výdaji, které v konečném důsledku ovlivňují saldo příjmů a výdajů města Slavičín.

Městský úřad Slavičín má ve svém rozpočtu obsaženy veškeré příjmy a výdaje svých organizačních složek. Organizační složka je povinna dbát pokynů zřizovatele tak, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem²².

Detailní číselné údaje organizačních složek ÚSC v časovém období 2007-2009 jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tab. 3.5 Příjmy rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech z organizačních složek města

Příjmy plynoucí do rozpočtu města z jeho organizačních složek (údaje v tis. Kč)				
Organizační složka města	Příjmy rozpočtu	Rok		
		2007	2008	2009
Městské muzeum Slavičín	celkem	5	8	8
MKK Slavičín	městská knihovna	83	88	90
	infocentrum	144	88	21
	celkem	227	176	111
Celkem		232	184	119

Pokles příjmů zejména v roce 2009 je dán vyloučením některých příjmů z tzv. ekonomických činností mimo rozpočet města, a to z důvodu novely zákona o DPH.

²² Dostupný z WWW: < http://www.kr-karlovarsky.cz/NR/rdonlyres/6CFF4554-D728-4278-B649-BA49898FC847/0/ot_30.htm >

Tab. 3.6 Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech organizačním složkám města

Výdaje rozpočtu města organizačním složkám (údaje v tis. Kč)				
Organizační složka města	Výdaje rozpočtu	Rok		
		2007	2008	2009
Městské muzeum Slavičín	celkem	204	226	1 284
MKK Slavičín	městská knihovna	327	303	378
	infocentrum	166	188	113
	celkem	493	491	491
Celkem		697	717	1 775

Ve výdajích rozpočtu města jeho organizačním složkám je výrazný rozdíl v roce 2009. Rozdíl se týká Městského muzea, kdy v tomto roce došlo k jeho rekonstrukci. Pokud se výdaje organizačním složkám města přepočtou na procentuální hodnoty, tak v roce 2007 činily 0,83 %, v roce 2008 to bylo 0,98 % a v minulém roce dosahovaly 1,29 %.

3.4.2.2 Účetní vztahy města Slavičín k organizační složce – MKK

Níže popsané účetní případy se konkrétně specializují na organizační složku - městský klub a knihovna Slavičín. Jsou vybrány jen některé položky, které spadají jak do příjmové, tak i do výdajové strany rozpočtu.

Tab. 3.7 Účetní vztahy města Slavičín k organizační složce - MKK

Č.	Účetní případ	MD	DAL	§	pol.
<i>Příjmy</i>					
	Příjem za půjčovné:				
1.	vystavená faktura	311/100	602/400		
2.	úhrada na účet	231/30	311/100	3314	2111
<i>Výdaje</i>					
	Přijatá faktura:				
3.	<i>nákup knih:</i> předpis	501/300	321		
4.	úhrada	321	231/20	3314	5136
5.	<i>platba za vodu:</i> předpis	502/600	321		
6.	úhrada	321	231/20	3314	5151
7.	<i>pronájem kopírky:</i> předpis	518/600	321		
8.	úhrada	321	231/20	3314	5164
9.	<i>reprezentační výdaje při besedě s čtenáři:</i>				
10.	předpis	513/300	321		
11.	úhrada	321	231/20	3314	5175

3.5 Rozpočtové a účetní vztahy příspěvkových organizací

PO mají sestaven svůj rozpočet, tzn. plánují své výnosy a náklady, a podle něj by měly vyrovnaně hospodařit. Jelikož zabezpečují veřejné statky neziskového charakteru, většinou příjmy získané z užitelských poplatků a peníze financované z dalších zdrojů nepokrývají veškeré náklady, proto zřizovatel zasahuje pomocí finanční dotace. Příspěvek na provoz, který slouží k běžnému fungování PO a příspěvek na investice, což je vlastně investiční dotace. Tyto příspěvky mají úzkou spojitost na rozpočet zřizovatele. Může nastat i opačná situace, kdy PO je na rozpočet svého zřizovatele propojena odvodově, a to v případě, že PO poruší rozpočtovou kázeň nebo investiční zdroje PO jsou větší než jejich potřeba. Tyto odvodové podmínky se také aplikují, pokud jsou vlastní plánované výnosy vyšší než plánované náklady. Město Slavičín tyto odvody nikdy zatím příspěvkovým organizacím neuložilo.

Kontinuita na rozpočet zřizovatele se také týká zprostředkování finančních dotací ze státního a krajské rozpočtu do PO.

Zřizovatel se může dále podílet na definici druhu a rozsahu hospodářské činnosti PO. Tato činnost byla vytvořena za cílem dosažení zisku tak, aby mohla pokrývat financování neziskové aktivity organizace.

The diagram illustrates the financial flow for public services in a municipality. It shows the following components and their interactions:

- Orgán obce** (Municipal Authority) sends **požadavky** (Requirements) to the **PO zajišťující smíšené veřejné statky** (PO providing mixed public services).
- The **PO zajišťující smíšené veřejné statky** provides services (**Poskytování veřejných statků**) to the **Uživatel** (User).
- The **Uživatel** pays **uživatelské poplatky** (User fees) to the **Rozpočet PO** (PO Budget).
- The **Rozpočet PO** is used to calculate the **event. odvod** (Event contribution), which is then sent to the **Rozpočet obce** (Municipal Budget).
- The **Rozpočet obce** is divided into **P** (Revenue) and **V** (Expenditure).
- The **Rozpočet obce** also provides a **příspěvek** (Contribution) to the **Rozpočet PO**.

```
graph TD; Orgán[Orgán obce] -- požadavky --> PO[PO zajišťující smíšené veřejné statky]; PO --> Poskytování[Poskytování veřejných statků]; Poskytování --> Uživatel[Uživatel]; Uživatel -- uživatelské poplatky --> Rozpočet_PO[Rozpočet PO]; Rozpočet_PO -- event. odvod --> Rozpočet_obce[Rozpočet obce]; Rozpočet_PO -- příspěvek --> Rozpočet_obce; Rozpočet_obce -- P --> P[P]; Rozpočet_obce -- V --> V[V];
```

38

3.5.1 Rozpočtové vztahy příspěvkových organizací k rozpočtu města Slavičín

V rámci přípravy návrhu rozpočtu zřizovatele na příslušný rozpočtový rok PO vypracovává návrh výše provozního příspěvku PO z rozpočtu zřizovatele. Obsah návrhu a termín předložení stanoví ekonomický odbor. V písemné i elektronické podobě tento návrh podává ředitel PO ekonomickému odboru. Ten připraví návrh k projednání jako součást návrhu rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel, tj. zastupitelstvo města schvaluje na příslušný kalendářní rok v rámci svého rozpočtu závazný finanční vztah rozpočtu zřizovatele k rozpočtu PO. Tento reciproční vztah stanovuje:

- provozní dotaci,
- a účelovou investiční dotaci do investičního fondu PO a odvod z investičního fondu PO do rozpočtu zřizovatele v případě, kdy investiční zdroje PO jsou vyšší než jejich potřeba.

Po schválení rozpočtu zřizovatele, který zpracovává EO a ten oznámí PO stanovené závazné ukazatele jejího hospodaření. Ředitel PO také zajistí a předloží EO zpracování rozpisu ročního finančního plánu nákladů a výnosů PO a odpisového plánu a rozpočtu fondů. Tyto rozpisy musí být předloženy ke schválení zřizovateli.

PO v rámci svého finančního plánu hospodaří s prostředky, kterými jsou zejména:

- prostředky ze SR,
- prostředky z rozpočtu zřizovatele (příspěvek na provoz a účelové dotace na investice),
- prostředky z rozpočtu jiných ÚSC a SF (účelové dotace),
- dále příjmy z vlastní hlavní a hospodářské činnosti,
- příjmy z majetku ve správě PO,
- prostředky z fondů PO,
- a v neposlední řadě prostředky z darů, dotací a dědictví od jiných osob.

Tyto veškeré finance jsou určeny k úhradě nákladů PO.

V případě realizace doplňkové činnosti musí PO zabezpečit zpracování, evidenci, kalkulaci cen výrobků a služeb poskytovaných doplňkovou činností a musí také zajistit oddělené

sledování doplňkové činnosti v účetnictví od hlavní činnosti. Případný zisk z této činnosti použije PO ke zkvalitnění své hlavní činnosti, pokud její zřizovatel nestanoví jinak.

Co se týče doplňkových činností PO města Slavičín, tak konkrétně ji provozuje ZŠ Vlára. Její doplňkovou činností je poskytování stravování pro cizí strážníky a pronájem nebytových prostor. Pronájem nebytových prostor provozuje ve své doplňkové činnosti také DDM a městská nemocnice. Doplňková činnost je schválena zřizovatelem v zřizovací listině.

Konkrétní číselné údaje všech PO v časovém horizontu roku 2007-2009 jsou sděleny na následující straně.

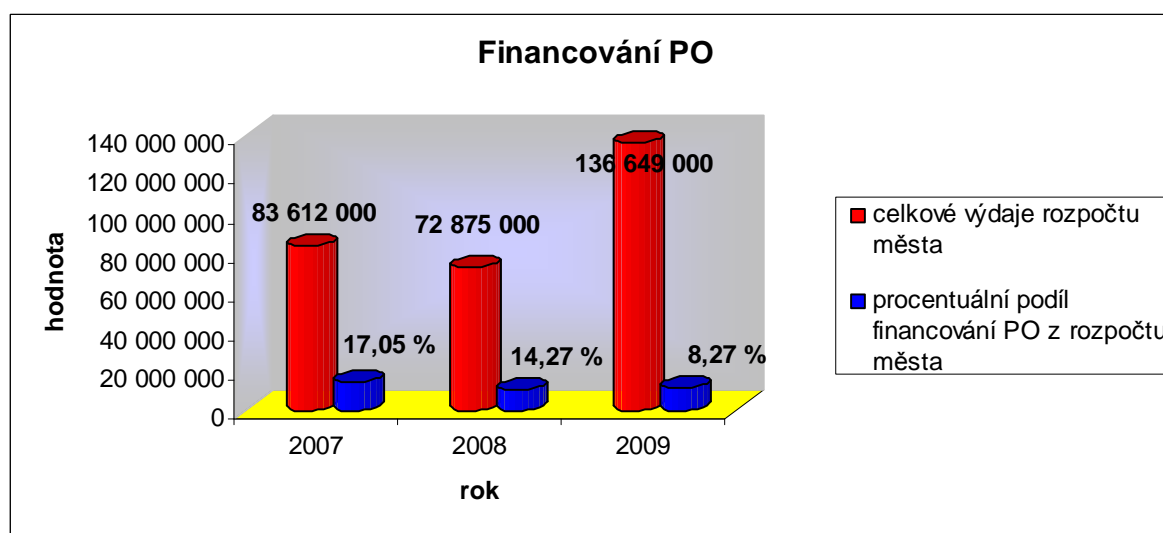
Tab. 3.8 Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech příspěvkovým organizacím

Výdaje rozpočtu města Slavičín příspěvkovým organizacím (údaje v tis. Kč)				
PO	Výdaje rozpočtu	Rok		
		2007	2008	2009
MŠ – Malé Pole	provozní dotace	1 333	1 193	1 374
	výměna oken		269	250
	opravy			55
	celkem	1 333	1 462	1 679
MŠ – Vlára	provozní dotace	888	857	979
	výměna oken		318	
	oprava sklepů	38		
	celkem	926	1 175	979
ZŠ – Malé Pole	provozní dotace	1 242	1 145	1 251
	oprava budovy	40		
	celkem	1 282	1 145	1 251
ZŠ - Vlára	provozní dotace	4 338	4 546	5 162
	převod dotace SR (EU - 2009)	214	18	491
	převod dotace ZK	30	35	15
	obnova ZŠ Vlára	5 246	12	
	celkem	9 828	4 611	5 668
DDM	provozní dotace	371	415	407
	převod dotace ZK – aktivity		100	161
	celkem	371	515	568
Městská nemocnice Slavičín	provozní dotace	396	1 495	720
	investiční dotace	125		440
	celkem	521	1 495	1 160
Celkem		14 261	10 403	11 305

Výdaje rozpočtu města roku 2007 souhrnně činily 83 612 000 Kč a z toho 14 261 000 Kč šlo na podporu financování PO, tj. 17,05 %. V roce 2008 došlo ke snížení výdajové stránky rozpočtu na celkových 72 875 000 Kč, což se také projevilo ve finanční podpoře PO ve výši 10 403 000 Kč, v přepočtu na procentuální podíl to činí 14,27 %. Důvodem snížení výdajové strany rozpočtu je to, že již nebyl realizován rozsáhlý investiční projekt „Obnova ZŠ - Vlára“ (nebyla získána další dotace). Rok 2009 byl podle údajů mezi rokem 2007 a rokem 2008. Z celkových výdajů (rok 2009) v hodnotě 136 640 000 Kč bylo použito na financování všech PO 11 305 000 Kč, což činí 8,27 %.

V následujícím grafu je znázorněno financování příspěvkových organizací z rozpočtu města Slavičín.

Graf 3.2 Financování příspěvkových organizací z rozpočtu města

Tab. 3.9 Hospodaření příspěvkových organizací v jednotlivých letech

Hospodaření příspěvkových organizací				
Příspěvkové organizace	Hospodaření	Rok		
		2007	2008	2009
MŠ – Malé Pole	výnosy	6 473 089,48	6 478 383,77	7 284 915,47
	náklady	6 473 089,48	6 478 086,58	7 284 386,10
	HV	0,00	297,19	529,37
MŠ - Vlára	výnosy	4 800 250,00	4 999 896,28	5 534 228,69
	náklady	4 729 367,51	4 998 219,74	5 393 130,91
	HV	60 882,49	1 979,54	141 097,78
ZŠ – Malé Pole	výnosy	6 713 863,63	6 727 741,51	7 509 428,89
	náklady	6 710 056,47	6 686 286,19	7 502 590,72
	HV	3 807,16	41 455,32	6 838,17
ZŠ - Vlára	výnosy	26 735 224,22	28 158 235,61	29 450 056,98
	náklady	26 689 999,00	28 158 235,61	29 241 624,58
	HV: z toho	126 353,22	0,00	208 432,40
	hlavní činnost	45 225,72	- 15 344,00	185 503,40
	doplňková činnost	81 127,50	+ 15 344,00	22 929,00
DDM	výnosy	2 111 990,35	2 070 895,08	1 965 336,33
	náklady	2 110 879,17	2 066 285,21	1 878 595,13
	HV: z toho	1 111,18	8 297,87	77 741,20
	doplňková činnost		3 670,00	3 280,00
Městská nemocnice Slavičín	výnosy	27 563 678,00	39 757 763,88	28 489 803,39
	náklady	28 058 228,00	39 694 702,49	29 984 998,83
	HV - ztráta	- 549 550,00	- 63 061,39	- 1 295 195,00

Z této tabulky jasně vychází, že školské PO hospodaří s prostředky vyváženě, někdy dokonce plusově. Situace je ovšem jiná v Městské nemocnici Slavičín, kdy se její saldo tři roky po sobě dostalo do záporných hodnot. Je to dáno specifickou problematikou financování zdravotnictví. Město ztrátu každoročně městské nemocnici po projednání výsledků hospodaření

hradí ze svého rozpočtu, a to v zájmu zachování těchto služeb pro občany města Slavičín i širšího okolí.

3.5.2 Účetní vztahy města Slavičín k příspěvkovým organizacím

Příspěvek na provoz je z rozpočtu města určen k úhradě nákladů souvisejících s hlavní činností příspěvkových organizací. Příspěvkové organizaci je poskytován příspěvek zpravidla rovnoměrně v průběhu roku, tj. měsíčně, do výše schváleného ročního objemu neinvestičního příspěvku.

Tab. 3.10 Účtování provozních dotací

Č.	Účetní případ	MD	DAL	§	pol.
	Poskytnutí neinvestiční dotace na provoz:				
1.	předpis	572/500	378/500		
2.	úhrada: MŠ	378/500	231/20	3111	5331
3.	ZŠ	378/500	231/20	3113	5331
4.	DDM	378/500	231/20	3421	5331

4 Kontrola hospodaření

Ještě než bude pozornost zaměřena na samostatnou kontrolu hospodaření organizací zřizovaných ÚSC, bude prakticky popsána kontrola hospodaření města Slavičín. Město hospodaří s veřejnými prostředky, a proto musí existovat určitá zpětná kontrola, která dokáže identifikovat jisté důsledky. Těmito následky se město nasměřuje k jistým opatřením. Přezkoumání hospodaření je jedním z nich a druhým je finanční kontrola.

4.1 Přezkoumání hospodaření města Slavičín²⁴

Město Slavičín provedlo ve shodě s § 42 zákona o obcích přezkoumání hospodaření města za rok 2009. Přezkoumání provedl auditor Ing. Ivan Kučera, číslo osvědčení KAČR 0353, na základě uzavřené smlouvy. Předmětem zkoumání bylo zejména:

- hospodaření podle rozpočtu,
- provádění změn rozpočtu,
- dodržování rozpočtové kázně,
- vedení účetnictví,
- dodržování platných postupů účtování,
- evidence majetku, pohledávek a závazků města,
- provádění inventarizací,
- čerpání dotací,
- zadávání veřejných zakázek,
- vnitřní kontrolní systém,
- činnost finančního a kontrolního výboru,
- ručení města třetím osobám,
- a zástavní práva k nemovitému majetku města.

Výsledkem přezkoumání hospodaření města pro rok 2009 byl stav, kdy nebyly zjištěny podstatné chyby a nedostatky ani rozpory se závaznými právními normami. Hospodaření města a údaje účetní závěrky odpovídají ve významných hodnotách požadavkům platných právních

²⁴ Informace dostupné ze Závěrečného účtu hospodaření města Slavičín za rok 2007, 2008 a 2009.

předpisů. Stejný závěr byl vysloven i pro hospodařící rok 2008 a 2007. Dne 12.4.2010 byla zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření města Slavičín za rok 2009 projednána se starostou města Slavičín.

4.2 Finanční kontrola

Finanční kontrolu upravuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, který v roce 2007 prošel novelizací a vyhláška MF ČR č. 416/2004 Sb. Zákon vymezuje povinnost vykonávat finanční kontrolu mezi orgány veřejné správy navzájem, vůči žadatelům a příjemcům finančních prostředků z veřejných zdrojů a uvnitř orgánu veřejné správy. Starosta obce nese odpovědnost za vytvoření kontrolního systému dle zákona o finanční kontrole. Zákon vymezuje, kdo je kontrolovanou osobou, tj. např. orgán veřejné správy, čímž může být např. územní samosprávný celek, PO ÚSC nebo jiná právnická osoba zřízená k plnění úkolů veřejné správy atd. Kontrole podléhají i fyzické a právnické osoby, které jsou žadateli o veřejnou finanční podporu nebo jejím příjemcem. Obec je jednak orgánem veřejné správy, jednak kontrolovanou osobou, protože spravuje veřejné finance. A jednak je také kontrolujícím orgánem, protože ÚSC má povinnost revidovat podle tohoto zákona nejen hospodaření s veřejnými prostředky u PO ve své působnosti. ÚSC jsou povinny vytvořit systém finanční kontroly dle tohoto zákona, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých OS a PO ve své působnosti. Současně zajistí prověřování přiměřenosti a účinnosti tohoto systému a pravidelně, nejméně jednou ročně, zabezpečí jeho hodnocení²⁵.

Systém finanční kontroly obce zahrnuje 3 stupně kontroly:

- veřejnoprávní kontrolu,
- vnitřní řídicí kontrolu,
- interní audit.

Interní audit musí být u obcí, které mají více jak 15 tis. obyvatel. Pokud nemají, nemusí tento kontrolní orgán zřizovat, ale mohou zajišťovat funkci tohoto auditu prostřednictvím přijatých určitých opatření a následným pozorováním jejich účinnosti.

U zřízených a založených PO, OS a obchodních společností by měla být prováděná ze strany obce veřejnosprávní kontrola, protože dostávají z rozpočtu obce prostředky, jejichž použití

²⁵ Dle § 9 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.

se pak předběžně, průběžně a následně kontroluje. Organizace kontroly, kontrolní metody a postupy jsou podrobně rozepsány v zákoně č. 320/2001 Sb. a v prováděcí vyhlášce č. 416/2004 Sb.

Vnitřní řídicí kontrola je realizována prostřednictvím pověřených pracovníků obce jmenovaných do funkcí příkazce operací, správce rozpočtu a hlavní účetní. Tato vnitřní kontrola se uskutečňuje ve třech částech kontroly, a to jako předběžná, průběžná a následná kontrola. PO by si měly taktéž zabezpečit tuto formu kontroly, protože organizační činnost PO a ÚSC je v celku obdobná. Pokud se jedná o menší PO, které nemají vlastního ekonomického pracovníka (funkce účetnictví je zajišťovány z venku), pak MF doporučuje, aby sloučená funkce správce rozpočtu a hlavního účetního byla svěřena proškolenému zaměstnanci organizace na základě dohody o pracích mimo pracovní poměr. Zdůvodňuje to ministerstvo tím, že i podle zákona o účetnictví se v případě, že je účetnictví zabezpečováno externě, organizace nezbavuje odpovědnosti za jeho správnost²⁶.

Výsledky finanční kontroly musí obec každý rok předkládat příslušnému krajskému úřadu. Ten ji pak předává Ministerstvu financí v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému finanční kontroly ve veřejné správě (IS FKVS). Vyhláška č. 416/2004 Sb. upravuje formální a obsahové náležitosti zprávy o výsledcích finančních kontrol, postupy a termíny jejich předkládání. Obec předkládá zprávu ve zkráceném rozsahu, pokud má méně než 15 tis. obyvatel a nezavedla funkci interního auditu, stejně i v takovém rozsahu prezentují zprávu PO, jejímž zřizovatelem je ÚSC.

4.2.1 Finanční kontrola města Slavičín²⁷

V návaznosti na směrnici, která stanovuje pravidla a postupy kontrolní činnosti a oběh dokladů, je prováděna finanční kontrola města Slavičín. Vzhledem k tomu, že město má méně než 15 000 obyvatel, nemá povinnost zřizovat útvar interního auditu. Finanční kontrola města probíhá na 2 úrovních. První z nich je vnitřní neboli řídicí kontrola, která prověřuje veškerou hospodářskou a účetní oblast od jejich nařízení, kontroly a přezkoušení až po zaúčtování a konečnou prezentaci. Kontrola je zaměřena na:

- dodržování právních předpisů a nařízení,

²⁶ PŘIBYLOVÁ, Z. Účetnictví měst a obcí, příklady souvztažností. 1. vyd. Rožďalovice: REVOS-L, 2006. 29 s. ISBN 80-903160-4-2.

²⁷ Informace dostupné ze Závěrečného účtu hospodaření města Slavičín za rok 2007, 2008 a 2009.

- soulad operací se záměry města,
- minimalizaci rizik,
- hospodárné, účelné a efektivní využití financí města.

Druhá úroveň kontroly je vnější tzv. veřejnosprávní kontrola, která se zaměřuje na hospodaření s veřejnými prostředky města u zřízených PO, OS a u žadatelů, příjemců veřejné podpory z rozpočtu města, tj. dotace, granty a další finanční podpory. Jejím cílem je prověřit, zda existuje soulad peněžních prostředků s právní legislativou, se záměry města, s dodržáním stanovených podmínek pro použití prostředků. Cílem prověření je i kontrola hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti použití těchto financí.

Zastupitelstvo ke kontrolní činnosti svého města ustanovuje podle zákona o obcích finanční a kontrolní výbor. V průběhu roku se koná několik schůzí (např. v roce 2007 a 2008 se uskutečnilo celkem 5 schůzí), na kterých se projednávají otázky spojené s návrhem rozpočtu, návrhy změn rozpočtu formou rozpočtových opatření, výsledky inventarizace a rozpočtovým hospodaření za minulý rok, výsledky hospodaření PO a výsledky rozpočtového hospodaření města za jednotlivá čtvrtletí kalendářního roku. Kontrolní výbor se schází podle potřeby operativně (např. 10 schůzí proběhlo v roce 2007 a 6 schůzí v roce 2008). Ten projednává výsledky kontroly a vyúčtování grantů poskytnutých z prostředků rozpočtu města, výsledky kontroly uzavírání kupních a nájemních smluv v minulých letech, kontroly plnění usnesení zastupitelstva, plnění směrnic, dodržování pořadníku o pronájmy městských bytů, kontroly veřejných zakázek malého rozsahu, využití dotací ze SR a fondů EU a vyúčtování grantů za uplynulý rok.

Vnější kontrola je vykonávaná hlavně jako předběžná, průběžná a poté jako následná kontrola. Následná kontrola je v rukou stejných orgánů jako tomu je u vnitřní kontroly a předběžnou kontrolu činní pracovníci odborů a OS dle své působnosti.

Vnitřní kontrolní systém je prováděn jako předběžná, průběžná a následná kontrola. Předběžnou kontrolu vykonávají vedoucí odborů, vedoucí OS, starosta, místostarosta u příkazních operacích. Příkazci operací jsou vedoucí odborů, kteří jsou odpovědní (mimo EO, protože nelze sloučit funkci příkazce operace se správcem rozpočtu) za okruh činnosti ve své působnosti. Tajemník je příkazce operace u činností přímo vztažených na provoz městského

úřadu a k operacím, které zabezpečuje EO. Místostarosta je ve funkci příkazce operace u činností městské policie a starosta při nakládání s fondy města. Oba pak jsou společně příkazci k ostatním operacím, které nejsou v pravomoci ostatních příkazců operací. Nad správou rozpočtu vykonává dohled vedoucí ekonomického odboru a oblast účetnictví má na starost pověřená osoba z MÚ Slavičín. Průběžnou kontrolu vykonávají vedoucí odborů a OS, starosta, místostarosta, kontrolní a finanční výbor. Následná finanční kontrola by je zabezpečována kontrolním a finančním výborem, popř. může být zajištěna externím orgánem.

4.3 Kontrola hospodaření organizací zřizovaných ÚSC

Kontrola je proces, který má poskytnout přiměřenou jistotu cílů. Kontrola v širším slova smyslu není cílem, který má být plněn, ale je nástrojem, jak daný cíl splnit. Procesy kontroly uskutečňují pracovníci na všech úrovních města. Vnitřní kontrola poskytuje řídícím orgánům nikoliv absolutní, ale pouze přiměřenou jistotu. Stejně jako u veřejnosprávní kontroly je i vnitřní kontrola realizována v takovém rozsahu, jaký vyžaduje složitost a významnost kontrolované operace a míra její rizikovosti. Velmi důležitým kritériem je také vyhodnocení nákladů na kontrolu ve vazbě na možné ztráty, které má tato kontrola eliminovat²⁸.

Zevrubně bude sepsána kontrola hospodaření v jednotlivých organizacích, jejichž finanční vztahy ke svému zřizovateli byly již popsány v předchozí kapitole. Pokud vyplynou nějaké nedostatky v realizaci finanční kontroly v organizacích zřízených městem Slavičín, pak se pokusím navrhnout doporučení, která by směřovala ke zlepšení kontroly.

4.3.1 Kontrola hospodaření obchodních společností

Za jiným než podnikatelským účelem lze založit jen vybrané obchodní společnosti, popř. družstvo. Podle § 1 odst. 3 zákona o finanční kontrole se ustanovení o kontrole nevztahují k právnickým osobám, k nimž stát nebo ÚSC plní funkci zakladatele, s výjimkou kontroly poskytované veřejné finanční podpory podle tohoto zákona a podle zvláštního právního předpisu.

Povinnost ověřit účetní závěrku a výroční zprávu auditorem je podle § 39 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoník. Zákon o účetnictví ukládá povinnost ověření účetní závěrky auditorem těm účetním jednotkám, tedy akciové společnosti, pokud překročila nebo dosáhla alespoň jedné podmínky ze tří níže uvedených ve dvou letech po sobě jdoucích.

²⁸ Informace dostupné ze směrnice města Slavičín.

U společnosti s ručením omezeným musí být dosaženy dvě podmínky ve dvou letech po sobě jdoucích. První podmínkou je obrat více jak 80 milionů Kč za rok, úhrn rozvahy více jak 40 mil. Kč na konci roku a poslední z nich je počet zaměstnanců více jak 50.

Výsledky hospodaření společností města Slavičín (BTH Slavičín, spol. s r. o., Skládky odpadů Slavičín, s. r. o., Slavičínské lesy, s. r. o. a Služby města Slavičína, s. r. o.) se za dané účetní období projednávají samostatně při jednáních v působnosti valných hromad těchto společností. Jednatelé předkládají výroční zprávy společností orgánům města (podle pokynů daných městem) do stanoveného data. Tyto zprávy by měly být zapracovány do závěrečného účtu obce. Výroční zprávy výše jmenovaných obchodních společností nejsou součástí závěrečného účtu hospodaření města Slavičína za rok 2007, 2008 ani za rok 2009.

V praxi určitá kontrola společností se spoluúčastí města probíhá tím způsobem, že činnost valné hromady provádí vlastně rada města a v dozorčí radě jsou členové, které si město do této funkce samo dosazuje. Jistým znakem kontroly může být brán např. návrh finančního plánu, který dávají společnosti městu nebo popř. další rozbor, které město přijímá, aby vědělo, jak její založené či spoluzakládané společnosti spravují finanční prostředky.

Společnosti, které žádají finanční prostředky z rozpočtu města, musí být vnějším způsobem kontrolovány. Předběžná a průběžná kontrola se provádí předkládáním dokladů EO, který odsouhlasí, zda byly stanovené podmínky dodrženy. Poté pokračuje následná kontrola revizí dokladů, kterou uskutečňuje kontrolní výbor. V letech 2007-2009 nebyly zjištěny nedostatky.

4.3.2 Kontrola hospodaření organizačních složek

Město kontroluje hospodaření organizační složky se svěřeným majetkem a peněžními prostředky v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb.

ÚSC jsou povinny vytvořit systém finanční kontroly podle § 9 odst. 3 zákona o finanční kontrole, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých OS a PO ve své působnosti. Současně zajistí prověřování přiměřenosti a účinnosti tohoto systému a pravidelně, nejméně jednou ročně, jeho hodnocení.

Organizační složka města nemá právní subjektivitu a ani není účetní jednotkou. Účetnictví i rozpočet OS je fakticky součástí samotného města. Proto kontrola hospodaření OS je součástí finanční kontroly města Slavičín, resp. vnitřního kontrolního systému, za který je odpovědný

starosta města. Fungování vnitřního kontrolního systému si město zajistí vypracováním vlastní vnitřní směrnice.

Vedoucí OS mají v rámci svých pravomocí a odpovědností povinnost zajišťovat vytváření a řádné fungování vnitřního kontrolního systému. Povinnost těchto pracovníků je především:

- přesvědčovat se o plnění svých příkazů a opatření, zda byly řádně, včas a bez odkladu realizovány, popř. podle potřeby je doplňovat a aktualizovat,
- organizovat a provádět kontrolu tak, aby byly odhaleny případné nedostatky, zjištěny jejich příčiny a vymezena odpovědnost za jejich vznik,
- vyhodnocovat a hlásit nedostatky nadřízeným orgánům,
- přijímat opatření k omezení výskytu zjištěných nedostatků,
- vypracovat zápis o provedené kontrole.

4.4 Finanční kontrola v příspěvkových organizacích

Příspěvková organizace je povinna se řídit podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a současně prováděcí vyhláškou MF č. 416/2004 Sb.

Systém finanční kontroly v PO tvoří jednak řídicí kontrola, což je vlastně vnitřní kontrolní systém, a také jednak veřejnosprávní kontrola, která probíhá ze strany zřizovatele, popř. jiných oprávněných osob.

Město Slavičín vypracovalo metodický pokyn, který obsahuje zásady vztahu města ke školským příspěvkovým organizacím. Příspěvková organizace - Městská nemocnice Slavičín nemá doposud vytvořenou vnitřní směrnici či metodický pokyn, který by samostatně upravoval vztah mezi ní a jejím zřizovatelem a zohledňoval přitom její specifika. I když není zpracována samostatná vnitřní norma pro městskou nemocnici, v podstatě je finanční kontrola obdobného rozsahu a postupu jako u školských PO.

Systém finanční kontroly v PO je tvořen nejen řídicí kontrolou. Město provádí kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky u příspěvkových organizací ve své působnosti podle zákona o finanční kontrole. Což je vlastně vnější kontrola ze strany zřizovatele. Nejprve bude v samostatné subkapitole popsán vnitřní kontrolní systém v příspěvkové organizaci. Poté bude pohled také samostatně zaměřen na veřejnosprávní kontrolu.

4.4.1 Vnitřní kontrolní systém

Za zavedení vnitřního kontrolního systému v příspěvkové organizaci ve smyslu ustanovení 4. části o vnitřním kontrolním systému zákona o finanční kontrole zodpovídá ředitel PO.

Systém řídicí kontroly v organizaci musí zabezpečit:

- dodržování právních předpisů, předpisů stanovených zřizovatelem, vnitřních předpisů PO a dalších stanovených úkolů při hospodaření s veřejnými prostředky,
- soulad hospodaření s veřejnými prostředky a se stanovenými plány a záměry,
- hospodárné, účelné a efektivní hospodaření s veřejnými prostředky,
- odhalování rizik, jejich minimalizace a přecházení jim,
- spolehlivost informací především finančních výkazů a dalších výstupů.

Předběžná kontrola se v PO provádí před schválením či uskutečněním výdajů. Je uskutečňována pracovníkem ve funkci příkazce operace, kterým je konkrétně v příspěvkové organizaci její ředitel. Dodržování rozpočtové kázně reviduje správce rozpočtu. Zpracování účetnictví je v PO zajišťováno externím pracovníkem, který má oprávnění podepisovat za organizaci finanční operace na základě uzavřené dohody o pracovní činnosti.

Průběžná a následná kontrola se provádí v PO tak, aby byla zajištěna úplnost a přesnost průběhu finančních operací od jejího schválení v rámci předběžné kontroly až do jejího konečného vypořádání. Kontrola v PO je zaměřena především na tyto oblasti:

- nakládání s penězi na bankovních účtech a v hotovosti,
- prověřování souladu výdajů se skutečným provedením dodávek zboží nebo služeb,
- vyřizování reklamací, zda jsou uplatňovány a vyřizovány včas,
- plnění závazků, dodržování splatnosti, zda nehrozí sankce a vyúčtování záloh,
- správa pohledávek a jejich vymáhání,
- prověřování zásob, jejich evidence, úplnost a průkaznost jejich záznamů,
- evidence majetku, inventarizace a prověřování jejich dokladů,
- zpracování mezd a platů, zaznamenávání uskutečněných operací v účetnictví a porovnání dokladů s údaji v účetní evidenci.

Systém vnitřní řídicí kontroly je dále rozpracováván ve vnitřním předpisu PO.

4.4.2 Veřejnosprávní kontrola

Tato forma kontroly je prováděna v PO zřizovatelem ve spolupráci s odborným externím pracovníkem. Ti kontrolují hospodaření s veřejnými prostředky především formou předběžné a průběžné kontroly. Následná kontrola se také realizuje v rámci skutečností rozhodných pro nakládání s veřejnými prostředky.

Předběžná kontrola se uskutečňuje předložením příslušných dokladů. Pomocí těchto dokladů se schvaluje použití veřejných prostředků. Např. je to výkaz s názvem „Návrh provozního příspěvku z rozpočtu města Slavičín za příslušný kalendářní rok“. Finanční plán příspěvkové organizace může být dalším z mnoha dokladů, který slouží jako podklad pro předběžnou vnější kontrolu. Ředitel PO zabezpečuje spolupráci v poskytování potřebných dokladů a vytváření vhodných podmínek pro vykonávání vnější kontroly.

Pololetně v návaznosti na účetní závěrku PO předkládají přehled hospodaření příspěvkové organizace za první pololetí příslušného roku včetně komentářů k závažnějším skutečnostem a odchylkám od finančního plánu. Přehled obsahuje údaje o skutečných nákladech, výnosech a HV k 30.6. příslušného kalendářního roku, a to v členění na hlavní a hospodářskou činnost (hospodářská činnost jen za předpokladu, že ji provozují). Obsah a termíny předkládání se stanovují pokynem, který vydává EO. Ředitel PO pak zajistí postoupení podkladů v písemné a elektronické podobě vedoucímu EO. Tyto rozbor průběžného hospodaření PO během roku jsou podkladem potřebným pro konání veřejnosprávní kontroly.

Následná kontrola je v praxi vykonávána analýzou výsledného hospodaření organizace za příslušný kalendářní rok. Zřizovatel schvaluje rozdělení vytvořeného HV, popř. rozhoduje, jak bude uhrazena vzniklá ztráta. Tato poslední fáze vnější kontroly není realizována v pravidelných intervalech a podle předem stanovených formálních a metodických postupů. Tím je myšleno neprovádění následné kontroly v místě kontrolovaných subjektů.

Kontrola všech etap se většinou provádí jinou formou než na místě, tzn. předkládáním a rozbořem výkazů. Veřejnosprávní kontrolu vykonávají pověřeni pracovníci ekonomického odboru, dále pak finanční a kontrolní výbor zastupitelstva města.

Po uskutečnění kontrol se v příspěvkových organizacích sestavuje roční zpráva o výsledcích finančních kontrol ve zkráceném rozsahu, protože jejím zřizovatelem je obec. Roční zpráva se skládá:

- z písemné zprávy, která obsahuje stručné zhodnocení výsledků řídicích kontrol, tj. vyhodnocení vnitřní kontroly, kterou PO provádí podle svého vnitřního předpisu. Struktura a rozsah zprávy jsou stanoveny přílohou č. 1b k prováděcí vyhlášce č. 416/2004 Sb.
- z tabulky údajů o výsledcích ukončených kontrol nakládání s veřejnými prostředky u PO, které byly provedeny společně se zřizovatelem a odborným externím pracovníkem. Stejně tak jako u vnitřní kontroly, strukturu a rozsah zprávy stanovuje příloha č. 2 k výše zmíněné vyhlášce. Tato tabulka informací je pak podkladem pro zřizovatele, který sepíše v závěrečném účtu zprávu s názvem „Finanční kontrola dle zákona č. 320/2001 Sb. na úrovni města Slavičín“. Obsahem zprávy je kolik kontrol bylo učiněno a jak byly provedeny.

Roční zprávu o výsledcích finančních kontrol předkládá PO ekonomickému odboru, a to vždy do 31.1. za předcházející kalendářní rok.

V průběhu roku 2009 byla ve všech PO provedena předběžná, průběžná a následná vnější kontrola, a to předložením výkazů a rozborů průběžného hospodaření během roku 2008 a analýzy výsledného hospodaření organizací za rok 2009, které projednala a schválila Rada města Slavičín. Následná kontrola na místě v příspěvkových organizacích nebyla v roce 2008 ani v roce 2009 prováděna. Úplně stejně probíhala vnější kontrola v PO v roce 2007.

Souvislosti, které vyplývají z určitých nepatrných nedostatků v kontrolovaných příspěvkových organizacích, budou vyvozeny v následující samostatné kapitole.

4.5 Doporučení ke zlepšení provádění finanční kontroly

Cílem mé práce bylo zjistit, jaké organizace město Slavičín zřizuje a zakládá, jejich vzájemné finanční vztahy a v neposlední řadě kontrola jejich hospodaření. Pokud se najdou určité nedopatření v kontrole, je i cílem nalézt doporučení k jejímu zlepšení.

Cílem této poslední kapitoly je nastínění určitých návrhů, které by pomohly vylepšit provádění vnější kontroly ze strany města Slavičín.

Na základě analýz kontrol v organizacích, jejichž zřizovatelem je město Slavičín, nebyly shledány žádné značné nedostatky. Drobné nedokonalosti v realizaci finanční kontroly byly

vyvozeny na základě provedené veřejnosprávní kontroly ze strany města v příspěvkových organizacích, z nichž budou následně vydedukovány jistá navrhnutí.

4.5.1 Nedostatky vyplývající z kontrolního zjištění

Nepatrné nedostatky veřejnosprávní kontroly v PO ze strany zřizovatele, byly shledány po seznámení se s detailnějším fungováním vnější kontroly v PO. Za nedostatek může být považována následná kontrola, která neodpovídá důkladně stanovený kontrolním pravidlům a postupům, což znamená neprovádění následné kontroly na místě, tedy v příspěvkových organizacích. Výsledky hospodaření PO byly v letech 2007-2009 kontrolovány ekonomickým odborem a k tomu ještě finančním výborem města Slavičín. Ale následná kontrola v místě příspěvkových organizací a dokladování kontroly všemi procesními postupy a dokumenty, tj. oznámení o kontrole, zahájení kontroly, protokol z provedené kontroly, projednání výsledků kontroly, stanovení nápravných opatření, kontrola jejich splnění atd. nebyla ani v jednom z uvedených let uskutečněna.

Určitou další nedokonalostí, která má vztah k obchodním společnostem, může být nezpracování výročních zpráv obchodních společností do závěrečného účtu města.

4.5.2 Opatření vyplývající z nedostatků kontrolního zjištění

Opatření, která doporučím jasně a logicky vyplývají ze stanovených nedostatků. Prvním návrhem je pravidelné, nikoliv jen občasné, uskutečňování následné veřejnosprávní kontroly na místě příslušným orgánem města Slavičín. Revize v místě kontroly obsahuje zjištění skutečného stavu věci. Ekonomický odbor a finanční výbor tuto formu kontroly neprovádějí zřejmě z důvodu, že během veřejnosprávní kontroly jiným způsobem než na místě, nezjistily podstatné nedostatky. Ale pokud by se našly důležité nedostatky, měla by být tato forma kontroly zrušena a místo ní započata veřejnosprávní kontrola formou na místě. Na základě místní kontroly se tak vyhnout orgány provádějící kontrolu jakýmkoliv spekulacím, zda obsahuje kontrola malý výskyt nepřiměřených rizik či nikoliv. Jedině obojí formou kontroly může být dosaženo důkladného a plnohodnotného vnějšího kontrolování příspěvkových organizací.

Nepřesnost, která byla výše odvozena u obchodních společností, může být za jistých okolností považována za doporučení. Bylo by vhodné, aby bylo hospodaření obchodních společností, obzvláště společností, jejichž 100 % podíl je v držbě města Slavičín, prezentováno

v závěrečném účtu hospodaření města Slavičín. Tento dokument zahrnuje veškerá důležitá fakta týkající se hospodaření města. Pro uživatele závěrečného účtu hospodaření města Slavičín by bylo zcela jistě přínosné, kdyby se v něm informace o hospodaření obchodních společností objevily.

Provádění veřejnosprávní kontroly je zabezpečováno v současné době ekonomický odborem a externím odborníkem. Přemýšlení o uzavření dohody o pravidelnosti provádění kontroly mezi externím specialistou a městem Slavičín by nebylo vůbec od věci. Zcela jistě s tím souvisí otázka pravidelného financování. Zda uzavření dohody je v budoucnosti reálné či nikoliv, na to mohou odpovědět příslušní pracovníci Městského úřadu Slavičín. Další možností je vyškolení samostatného pracovníka města, který by se specializoval výhradně na příspěvkové organizace a zajišťoval veškerou metodickou, správní i kontrolní činnost zřizovatele vůči těmto organizacím. Vzhledem k tomu, že v rámci stávající organizační struktury městského úřadu není pro tuto pozici vytvořen prostor, znamenalo by to další pracovní sílu, což opět znamená další finanční výdaje. Bylo by nutno zvážit přínos a efektivnost obou možností.

5 Závěr

Slavičín jako město, které je součástí veřejného rozpočtu, hospodaří se svými stanovenými příjmy a výdaji a je podrobena veřejné kontrole. Podobně hospodaří se svým rozpočtem i jeho zřízené organizace a podléhají vnitřní a veřejnosprávní kontrole ze strany města.

Stav veřejných financí má vliv nejen na orgány státní správy a samosprávy, ale v konečném důsledku i na celou českou společnost. Následky rostoucího vládního dluhu mohou ovlivnit proudění finančních prostředků územními rozpočty. Proto je v blízké budoucnosti nepostradatelná reforma veřejných rozpočtů.

Cílem mé diplomové práce bylo zjistit, jaké organizace město Slavičín ke své obecně prospěšné činnosti zakládá stejně jako analýza kontroly jejich hospodaření. V organizacích byla provedena finanční kontrola a ze zjištěných nepatrných nedostatků byly vytvořeny návrhy na zlepšení provádění kontroly.

Cíl, který jsem si ve svém úvodu vytyčila, byl dosažen za pomoci odborné literatury, platných zákonů, interních směrnic a metodických pokynů, které mi daly příležitost nahlédnout do „kuchařky“ města Slavičín. Na základě vymezeného cíle a za pomoci zjištěných výsledků jsem stanovila návrhy a doporučení k důslednějšímu provádění kontrol v organizacích zřizovaných městem Slavičín. Tady jsou shrnuty mé návrhy, které vyplývají ze skutečného stavu kontrol. Je zapotřebí systematické a soustavné provádění následné veřejnosprávní kontroly v místě příspěvkových organizací. Pro uživatele závěrečného účtu města Slavičín by bylo vhodné, aby se v něm objevily informace týkající se hospodaření obchodních společností. Doufám, že má práce bude alespoň v určitých mezích přínosem pro Městský úřad Slavičín.

Díky odborným konzultacím uskutečněných na MÚ ve Slavičíně jsem získala podstatné informace z oblasti financování a kontroly. Možnost navázat kontakt s lidmi, které považuji za odborníky v této oblasti, mi byla velkým životním přínosem.

Seznam použité literatury

Knihy, příspěvky ve sborníku

- [1] KOLEKTIV AUTORŮ. *Obec: postavení, správa, činnost*. 1. vyd. Praha: ISV, 1996. 387 s. ISBN 80-85866-19-6.
- [2] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1 vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [3] PŘIBYLOVÁ, Z. *Účetnictví měst a obcí, příklady souvztažností*. 1. vyd. Rožďalovice: REVOS-L, 2006. 191 s. ISBN 80-903160-4-2.
- [4] REKTOŘÍK, J.; ŠELEŠOVSKÝ, J. A KOLEKTIV. *Jak řídit kraj, město, obec: Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola, Rukověť územní samosprávy II. díl*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002. 135 s. ISBN 80-210-2955-5.
- [5] URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TUO, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Právní normy (v novelizovaných podobách)

- [6] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- [7] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
- [8] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [9] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě
- [10] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- [11] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- [12] Vyhláška MF ČR č. 416/2004 Sb.

Elektronické publikace

- [13] ROČÁRKOVÁ, J.; KOPECKÝ, T. Metodický pokyn: příklady účtování pro obecní a krajské příspěvkové organizace od 1.1.2010. [online]. 2010. č. MP/84/OEKO [cit. 24.3.2010]. Dostupný z WWW:
<www.smocr.cz/data/.../9415d3d7-c57c-425a-98ed-d9e568cc0d91.pdf>

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
DSO	dobrovolný svazek obcí
EO	ekonomické odbor
EU	Evropská unie
HV	hospodářský výsledek
KAČR	Komora auditorů České republiky
MF	ministerstvo financí
MK	městská knihovna
MKK	městský klub a knihovna
MM	městské muzeum
MŠ	mateřská škola
MÚ	městský úřad
OPS	obecně prospěšná společnost
OR	obchodní rejstřík
OS	organizační složka
PO	příspěvková organizace
SF	státní fond
SMS	Služby města Slavičína, s. r. o.
SR	státní rozpočet
ÚSC	územní samosprávný celek
VK	vlastní kapitál
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
pol.	položka rozpočtové skladby (druhové členění peněžních operací)
§	paragraf rozpočtové skladby (funkční členění)

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

Ludmila Struhařová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Mladotická 734

763 21 SLAVIČÍN

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Tab. 3.1: Výsledky hospodaření města Slavičín v roce 2007-2009	25
Tab. 3.2: Financování mikroregionů z rozpočtu města Slavičín	28
Tab. 3.3: Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech společnosti SMS, s. r. o. na základě uzavřené smlouvy s městem Slavičín	31
Graf 3.1: Financování společnosti SMS, s. r. o. z rozpočtu města Slavičín	32
Tab. 3.4: Účetní vztahy města Slavičín ke společnosti SMS, s. r. o.	33
Obr. 3.1: Rozpočtové vztahy organizační složky k rozpočtu obce	34
Tab. 3.5: Příjmy rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech z organizačních složek města	35
Tab. 3.6: Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech organizačním složkám města	36
Tab. 3.7: Účetní vztahy města Slavičín k organizační složce - MKK	37
Obr. 3.2: Rozpočtové vztahy příspěvkové organizace k rozpočtu obce	38
Tab. 3.8: Výdaje rozpočtu města Slavičín v jednotlivých letech příspěvkovým organizacím	41
Graf. 3.2: Financování příspěvkových organizací z rozpočtu města	42
Tab. 3.9: Hospodaření příspěvkových organizací v jednotlivých letech	43
Tab. 3.10: Účtování provozních dotací	44

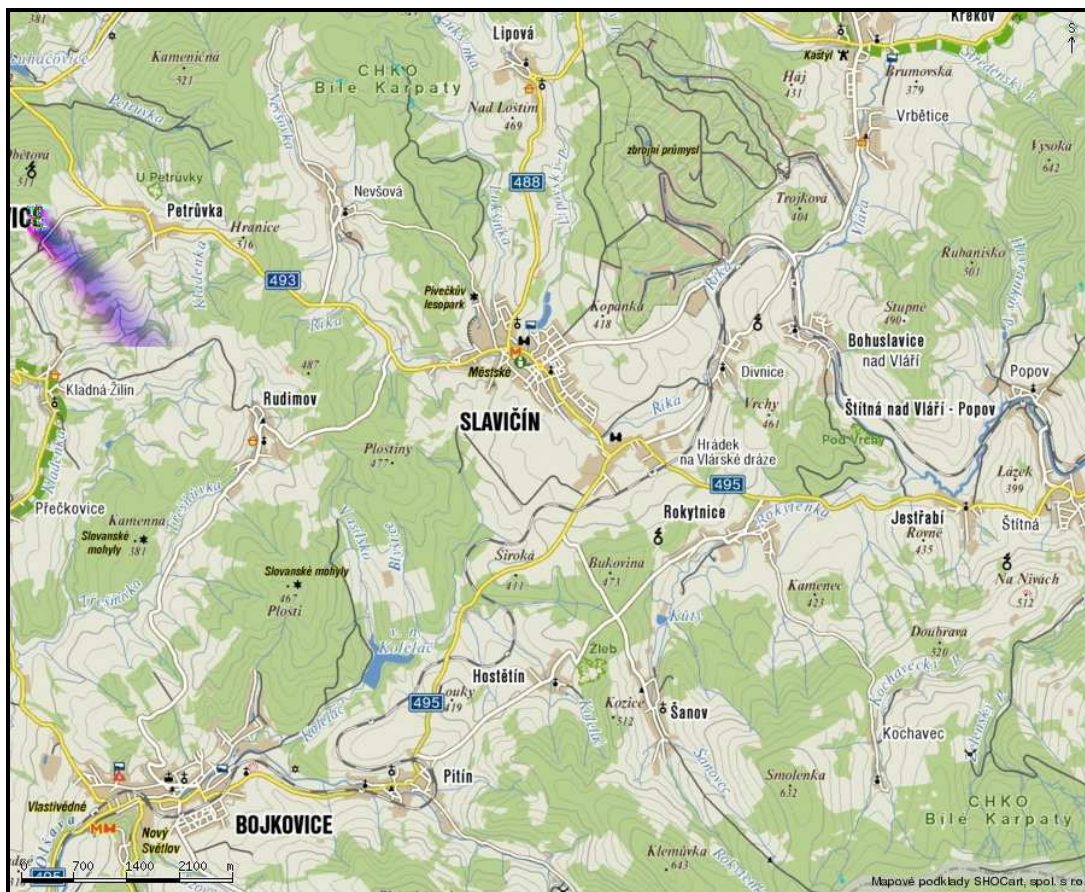
Seznam příloh

Příloha 1: Mapa města Slavičín

Příloha 2: Organizační struktura Městského úřadu Slavičín

Příloha 3: Směrný účtový rozvrh města Slavičín

Mapa města Slavičín

Zdroj: výřez mapy ze serveru www.mapy.cz

Organizační struktura Městského úřadu Slavičín

Starosta (Ing. Jaroslav Končický)

Městská policie

MP – strážník (František Ševčík)

MP – velitel (Bohuslav Pjajko)

Městský klub a knihovna – organizační složka

MKK – knihovnice (Barbora Kozubíková, Věra Urbanová)

MKK – městský klub, infocentrum, zpravodaj, web, kultura (Marie Rumplíková)

MKK – vedoucí, knihovnice (Bc. Gabriela Klabačková)

Místostarosta (Ing. Pavel Studeník)

Městské muzeum – organizační složka

MM – vedoucí (Josef Ščuglík)

Tajemník (Luděk Latinák)

Ekonomický odbor

Vedoucí ekonomického odboru (Ing. Miroslava Studénková)

EO – účetní (Jana Kučerová)

EO – účetní, mzdová účetní, pokladna (Stanislava Kovaříková)

EO – výherní automaty, granty, půjčky z FRB (Iva Čížová)

Odbor investic

Vedoucí odboru investic (Ing. Miloslav Bača)

OI – investiční technik (Ing. Alena Viktorinová)

OI – městský architekt (Ing. Arch. Radim Bosák)

OI – projektový manažer (Ing. Olga Šenkeříková)

Odbor sociálních věcí

Vedoucí odboru sociálních věcí (Jarmila Lišková)

OSV – sociální pracovnice (Jana Tarabusová, Iva Štěpančíková)

Odbor správní

Vedoucí odboru správního, krizové řízení, volby, petice, stížností (Mgr. Iva Florešová)

SO – matrika, občanské průkazy, Czech POINT (Renata Dorušková)

SO – ústředna, evidence obyvatel, Czech POINT, přestupky (Marie Spurná)

Odbor stavební úřad

Vedoucí stavebního úřadu, silniční správní úřad, územní plán (Ing. Alois Studeník)

SÚ – pracovník stavebního úřadu (Mgr. Irena Bartozelová, Ing. Tomáš Hrbáček)

Odbor životního prostředí a správy majetku

Vedoucí odboru životního prostředí a správy majetku (Ing. Martina Slámečková)

Právník města (JUDr. Jiří Frajt)

ŽPSM – kácení dřevin (Josef Ščuglík)

ŽPSM – odpady, pošta (Miroslav Kužela)

Sekretariát (Dana Kabelová)

Zdroj: <http://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestsky-urad-slavicin/organizacni-struktura.html>